

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

TANSSITAITEEN LÄHITULEVAISUUS KESKI-SUOMESSA

Toimintaehdotuksia Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:n strategiatyön pohjalta

Laura Tervo

Kulttuurituotannon koulutusohjelma 240 op

5/2010

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Laura Tervo	Sivumäärä 56
Työn nimi Tanssitaiteen lähitulevaisuus Keski-Suomessa, Toimintaehdotuksia Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:n strategiatyön pohjalta	
Ohjaava opettaja Molla Walamies, Jari Hoffrén	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Keski-Suomen Tanssin Keskus ry, Sari Ilmola	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyössäni selvitetään Keski-Suomen tanssin kentän toimintaa, kentän haasteita ja tulevaisuuden tavoitteita. Tarkoituksena on tarjota toimintaehdotuksia Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:lle, joka vastaa Sisä-Suomen tanssin aluekeskuksen toiminnasta Keski-Suomessa. Keski-Suomen Tanssin Keskus edesauttaa tanssitaiteen saatavuutta alueella sekä tukee tanssin ammattilaisten työllistymistä Keski-Suomessa. Toimintaehdotusten taustalla on Keski-Suomen Tanssin Keskuksen strategia vuosille 2010 – 2015. Opinnäytetyö on toteutettu tutkimalla strategiaa organisaation ja toiminnan kehittäjänä, sekä konsultoivilla haastatteluilla neljälle tanssitaiteen asiantuntijalle. Työn tilaaja on Keski-Suomen Tanssin Keskus ry.</p> <p>Työ on toiminnallinen opinnäytetyö ja se muodostuu Keski-Suomen Tanssin Keskuksen toiminnan esittelystä, katsauksesta tanssitaiteeseen ja tanssin kenttään Suomessa, sekä yleisen strategian ja Keski-Suomen Tanssin Keskuksen strategian pohdinnasta. Tutkimusosio työssä muodostuu laadullisen tutkimuksen periaatteista, jotka toteutuvat työssä tapaustutkimuksena. Konsultaatio on toteutettu puoli-strukturoituna haastatteluna. Asiantuntijat valittiin haastatteluihin tarkkaan harkiten. He edustavat Keski-Suomen Tanssin Keskusta ja strategiatyön sisäistä työryhmää, sisäistä työryhmää ja tanssitaiteilijaa, yleistä tanssitaiteen ja kulttuuripolitiikan asiantuntijuutta sekä tanssin freelancer -kenttää. Tutkimustulosten varjossa esitän konkreettisia toimintaehdotuksia Keski-Suomen Tanssin Keskukselle keskisuomalaisen tanssin kentän kehittämiseksi.</p> <p>Toimintaehdotukset vastaavat Keski-Suomen Tanssin Keskuksen strategiaan ja ne on johdettu asiantuntijahaastatteluista. Ehdotuksien toteutuksella voidaan saada aikaan merkittävää parannusta Keski-Suomen tanssin kentällä. Lisäksi opinnäytetyö luo uusia toimintamalleja Keski-Suomen Tanssin Keskukselle ja arvottaa yhdistyksen toimintaa. Ehdotuksissa on otettu huomioon toiminta vuosien 2010 – 2012 aikana, sekä huomioitu Keski-Suomen Tanssin Keskuksen tavoitteissa pidemmän ajanjakson kehityskohteet. Opinnäytetyö luo painoarvoa strategian merkitykselle taide- ja kulttuuriorganisaation toiminnassa ja on samalla esimerkki tanssin kentän kehittämisestä Suomessa.</p>	
Asiasana tanssi, strategia, taideyhdistykset, kulttuurihallinto, Sisä-Suomen tanssin aluekeskus, Keski-Suomen Tanssin Keskus ry	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Laura Tervo	Number of Pages 56
Title The near future of dance in Central Finland, Proposals for action based on the strategy work in Keski-Suomen Tanssin Keskus ry	
Supervisor Molla Walamies, Jari Hoffrén	
Subscriber and/or Mentor Keski-Suomen Tanssin Keskus ry, Sari Ilmola	
Abstract <p>This thesis sorts out the activities, challenges and future goals in the field of dance in Central Finland. The purpose in this study is to offer proposals for action in Keski-Suomen Tanssin Keskus ry, which corresponds to the activities of Sisä-Suomen tanssin aluekeskus in Central Finland. Keski-Suomen Tanssin Keskus contributes to the availability of dance in Central Finland and supports the employment of the dance professionals in this area. The base for the proposals for action is inspired by the strategy of Keski-Suomen Tanssin Keskus for 2010 to 2015. This thesis has been carried out by examining the strategy of the organization and interviewing the four dance experts. The client of this thesis is Keski-Suomen Tanssin Keskus.</p> <p>Work is a functional study, and it is composed of the presentation of Keski-Suomen Tanssin Keskus, review of dance and dance field in Finland, and the general view of strategy work. Research section of the work consists of the qualitative research principles, which take place at work as a case study. Consultation has been carried out semi-structured interview. The experts were selected for interviews carefully with discernment. They represent the author of Keski-Suomen Tanssin Keskus and strategy work team, strategy work team and dancer, dance and cultural expert and freelance dancer. By this research results there is concrete developing proposals for action in Keski-Suomen Tanssin Keskus and the field of dance in Central Finland.</p> <p>Suggested activities correspond to Keski-Suomen Tanssin Keskus's strategy and they are derived from the expert interviews. The proposals can be carried out to achieve a significant improvement in Central Finland's dance scene. In addition, Thesis, create new business models in Keski-Suomen Tanssin Keskus and valued the association's activities. In the proposals there has regard the organisations work for the years 2010 - 2012 and proposals for action takes account the work of for over longer period of development targets. This thesis in counted by the weight it puts on Keski-Suomen Tanssin Keskus's strategy and is also an example of the development of dance field in Finland.</p>	
Keywords dance, strategy, art associations, cultural management, Sisä-Suomen tanssin aluekeskus, Keski-Suomen Tanssin Keskus ry	

SISÄLLYS

1 JODANTO	5
2 KESKI-SUOMEN TANSSIN KESKUS RY	7
2.1 Toiminta vuosina 2005 - 2009	8
2.2 Tanssin toimintaympäristö Keski-Suomessa	10
3 TANSSIN TUOTTAJAN HAASTEET	11
3.1 Tanssi taiteena	12
3.2 Tanssin kenttä Suomessa	14
4 KESKI-SUOMEN TANSSIN KESKUKSEN STRATEGIA 2010 - 2015	17
4.1 Strategian tausta	17
4.2 Strategian tavoitteet	19
4.3 Strategiaprosessi	22
5 STRATEGIAN PAINOPISTEET VUOSILLE 2010 -2012	26
5.1 Menetelmä ja haastattelut	26
5.2 Haastattelujen tulokset	31
5.3 Tulosten pohdinta ja analysointi	40
5.4 Jatkotoimet	48
6 YHTEENVETO	53
LÄHTEET	55

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tarkastelee Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:n strategiaa vuosille 2010 – 2015, strategian tavoitteita ja toteutumista sekä itse prosessia. Tavoitteena työssä on löytää strategian painopisteet seuraaville kahdelle vuodelle eli vuosille 2010 – 2012. Tavoitteena on myös tutkia, miten strategia vastaa Keski-Suomen tanssin kentän tämänhetkisiin haasteisiin. Strategian painopisteillä tarkoitetaan organisaation keskittymistä niihin toiminnassa valittuihin tavoitteisiin, joilla on merkitys strategian onnistumisessa ja Keski-Suomen alueen tanssin kentän kehittämisessä. Opinnäytetyössäni nostetaan siis esille haasteet ja tehtävät, joihin Keski-Suomen Tanssin Keskukseen tulee toiminnassaan keskittyä.

Keski-Suomen Tanssin Keskukseen strategian työstäminen vuosille 2010 – 2015 aloitettiin marraskuussa 2009. Tarkoitukseni oli ohjata strategiaprosessia yhdistyksessä sekä koota sisältöä ja tuottaa tekstiä strategia-asiakirjaan. Koko strategiaprosessi alkoi yhdistyksessä keväällä 2009 järjestetyssä seminaarissa. Seminaarissa haluttiin lähteä kehittämään Keski-Suomen Tanssin Keskukseen toimintaa ja tanssitaiteen mahdollisuuksia Keski-Suomessa. Strategian sisältö, yhdistyksen toimintaympäristö, sidosryhmät, haasteet ja tavoitteet, seuranta ja viestintä muodostuivat keväällä 2009 järjestetyn strategiaseminaarin aineistosta, seminaarin muistiosta, erillisestä strategiatyöryhmän tapaamisesta joulukuussa 2009 sekä Keski-Suomen Tanssin Keskukseen hallituksen ja tuottaja Sari Ilmolan esille nostamista aiheista.

Strategian tarkoitus on ohjata Keski-Suomen Tanssin Keskukseen toimintaa. Strategia tulee olemaan yhdistyksen keino vaikuttaa ja sillä tullaan viestimään niin toiminnan sisällä kuin myös ulkoisesti. Keski-Suomen Tanssin Keskukseen strategialla vahvistetaan yhdistyksen näkyvyyttä, joka on 2010 alkaneen toimintakauden tavoite. Strategia tarkoittaa yhdistykselle kehittymistä alueellisena ja valtakunnallisena kulttuuritoimijana. Se ohjaa Keski-Suomen Tanssin Keskusta alueen tanssin ammattilaisten yhdistäjänä sekä monipuolisen tanssitaiteen tuottajana.

Opinnäytetyöni vertaa Keski-Suomen Tanssin Keskukseen strategiatyön tavoitteita ja prosessia yleisiin esityksiin strategiasta organisaation kehittäjänä. Kuvaan työssäni

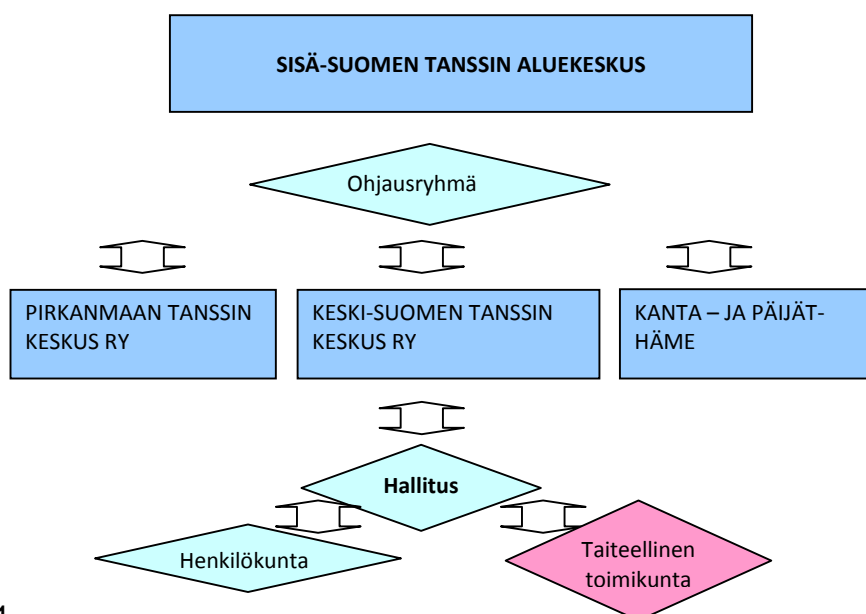
strategiatyön lähtökohdat ja taustan, jonka jälkeen tarkastelen työn prosessia. Itse tutkimus kohdistuu Keski-Suomen tanssin kentän tämän hetkisten haasteiden ja tavoitteiden löytämiseen konsultaation eli asiantuntijahaastatteluiden kautta. Haastattelen neljää Keski-Suomen tanssitaiteen asiantuntijaa. Haastatteluilla pyrin löytämään näkökulmia Keski-Suomen Tanssin Keskukseen strategisille tavoitteille vuosille 2010 – 2012. Tavoitteeni on strategiatyötä, prosessia ja tavoitteita tutkimalla ymmärtää strategiaa suomalaisten taide – ja kulttuuriorganisaatioiden mahdollisuutena.

Avaan tietoperustassa Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:n ja yhdistyksen toimintaa. Kerron tanssitaiteesta yleisesti sekä tanssin kentästä Suomessa. Tietoperustaan kuuluu oleellisesti oma kokemukseni niin tanssijana, tanssin katsojana, tanssin tuottajana ja Keski-Suomen Tanssin Keskukseen työharjoittelijana sekä hallituksen jäsenenä.

2 KESKI-SUOMEN TANSSIN KESKUS RY

Keski-Suomen Tanssin Keskus ry (Tanssin Keskus) on osa tanssin aluekeskusverkostoa Suomessa. Koko Suomen kattava tanssin aluekeskusverkosto aloitti toimintansa vuonna 2004 Opetusministeriön asettaman työryhmän aloitteesta. Yksi tuolloin perustetuista viidestä aluekeskuksesta on Sisä-Suomen tanssin aluekeskus. Sisä-Suomen tanssin aluekeskus jakautuu toiminnallaan Pirkanmaalle, Keski-Suomeen ja Kanta- ja Päijät-Hämeeseen. Aluekeskuksen toimintaan kuuluu tanssitaiteen hyväksi tehtävä työ, - kuten tiedotus alueen tanssitoiminnasta, tanssin saatavuutta edistävä työ sekä tanssin ammattilaisten toimintaa ja työllistymistä tukeva työ. Keski-Suomen alueen hallinnosta ja toiminnasta vastasi vuoteen 2007 asti Jyväskylän Taidetanssinyhdistys. Vuodesta 2007 lähtien yhdistys on tunnettu Keski-Suomen Tanssin Keskuksena. (Sisä-Suomen tanssin aluekeskus 2010.)

Tanssin Keskus on yleishyödyllinen yhdistys. Toiminnan toteuttamisesta vastaa yhdistyksen jäsenten hyväksymän toimintasuunnitelman mukaan hallitus. Sisä-Suomen tanssin aluekeskuksen toimijoiden välistä yhteistyötä suunnittelee puolestaan hallitusten nimeämä ohjausryhmä, joka koostuu kaikista Sisä-Suomen tanssin aluekeskuksen verkostoista. Tanssin Keskuksella on keväällä 2010 48 jäsentä. Hallitus muodostuu kahdeksasta henkilöstä. (Kuvio 1) (Sisä-Suomen tanssin aluekeskus 2010.)

Kuvio 1.

Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:n organisaatiokaavio

Tanssin Keskukseen tehtävänä on edistää tanssin ammattilaisten työllistymistä sekä tanssin monimuotoisuutta. Tanssin Keskus palvelee alueen taiteilijayhteisöä, selvittää yhteisön tarpeita sekä valitsee keinot tarpeiden toteuttamiseksi. Tanssin keskuksen tehtävänä on lisätä tanssitaiteen kysyntää ja saatavuutta sekä uusia teoksia ja kantaesityksiä Keski-Suomen alueella. Tehtäväkseen Tanssin Keskus on lisäksi ottanut asiakasverkon laajentamisen ja yhteistyön lisäämisen muiden alueella toimivien kulttuuriorganisaatioiden kanssa. Yhdistys edistää alueen tanssitaiteilijoiden verkostoitumista paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Toimintaa johtaa yhdistyksen hallitus ja tanssitaiteen asiantuntijatehtävästä vastaa yhdistyksen taiteellinen toimikunta. Yhdistyksellä on päätoiminen tuottaja ja hankerahoituksella palkattu markkinoinnista ja myynnistä vastaava työntekijä.

Tanssin Keskukseen arvoja ovat monimuotoinen tanssikulttuuri, verkostomainen yhteistyö, yhteisölähtöisyys, □ saavutettavuus, joustavuus sekä uudistumiskyky. Yhdistyksen missiona on mahdollistaa ammatillisen tanssikulttuurin ja yleisön kohtaaminen sekä tanssin ammattilaisten työskentely.

Visiona nähdään, että Keski-Suomessa on tulevaisuudessa kestävä tanssin alan rakenteet, jotka mahdollistavat monipuolisen ja laadukkaan tanssin ammattilaisten toiminnan. Tulevaisuudessa alueen tanssin ammattilaisten määrä on lisääntynyt ja tanssitarjonta on laajaa, näkyvää ja alueellisesti kattavaa.

2.1 Toiminta vuosina 2005 – 2009

Tanssin aluekeskusverkon pilottikautena Keski-Suomeen vakiinnutettiin pysyvät tanssin alan rakenteet, jotka mahdollistavat ammatillisen tanssikulttuurin ja yleisön kohtaamisen koko maakunnan alueella. Pysyvät tanssin alan organisaation rakenteet on luotu palkkaamalla toimintaan kokoaikainen tuottaja, joka vastaa verkoston rakentamisesta, rahoituksen hankkimisesta sekä ohjelmistopalveluiden ja toiminnan sisällön suunnittelusta yhdessä yhdistyksen hallituksen kanssa. Tanssin Keskus on yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa järjestänyt tilaisuuksia, joissa yleisö on voinut kohdata tanssitaideita näyttämöillä, päiväkodeissa, kouluissa, palvelutaloissa, sairaaloissa, ostoskeskuksissa, kirjastoissa ja kaduilla. Monipuoliset esiintymispaikat ovat

laajentaneet yleisöpohjaa lapsista ja nuorista aina työikäisiin ja ikäihmisiin asti. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Ensimmäisten toimintavuosien aikana Keski-Suomen Tanssin Keskukselle rakennettiin verkosto, joka muodostuu tanssin ammattilaisista, kulttuuritoimijoista ja yhteistyökumppaneista. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa on järjestetty UudenPolven Museon tanssitapahtuma vuodesta 2007 lähtien sekä yksittäisiä tanssitapahtumia. Keski-Suomen Tanssin Keskus on ollut alusta lähtien tukemassa syksyisin järjestettävää Tanssin aika -festivaalia. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Vuodesta 2005 lähtien Tanssin Keskuksen toimintaa on tehty tunnetuksi tanssin ammattilaisille, kulttuuritoimijoille, alueen kunnille ja tanssin yleisölle. Tanssin saavutettavuuteen ja tanssin ammattilaisten työllistämiseen tanssin aluekeskustoiminnalla on ollut merkittävä vaikutus. Alueen tanssin ammattilaisten tanssiteokset ja työpajat on koottu Tanssin Keskuksen ohjelmapalveluun, mikä on lisännyt tanssipalveluiden saavutettavuutta. Tanssin ammattilaisten teoksia on nähty 12 keskisuomalaisessa kunnassa ensimmäisen toimintakauden aikana lähes 340 ja esityksiä on ollut katso-massa yli 30 400 katsojaa. Tanssitarjonnan lisääntyttyä tanssiteosten elinkaari on pidentynyt ja tanssin näkyvyys on kasvanut. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Tanssia matkailijoille -hankkeessa ryhdyttiin vuonna 2009 kehittämään kulttuurin matkailullista tuotteistamista sekä yrityksille kohdennettua palvelua ja markkinointia. Ikäihmisille kohdennettuja tanssin palveluita kehitetään erillisillä projekteilla, joissa kohderyhmänä ovat palvelutalojen ja pitkäaikaishoidon asukkaat. Kehitystyötä tehdään erityisesti Jyväskylän ja Hankasalmen alueilla. Kehitystyössä synnytettyä toimintamallia on tarkoitus siirtää muualle maakuntaan. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

2.2 Tanssin toimintaympäristö Keski-Suomessa

Keski-Suomessa toimii vakituisesti noin 50 tanssin ammattilaista, jotka työskentelevät tanssin opettajina ja esiintyvinä taiteilijoina. Suurin osa tanssin ammattilaisista asuu Jyväskylässä. Tanssin Keskuksen kautta tanssia on tarjolla yli kuntarajojen ympäri maakuntaa, ja erilaiset tanssilajit ovat edustettuina tasavertaisesti. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Suurin Keski-Suomessa vuosittain järjestettävä tanssifestivaali on Tanssin Aika. Keski-Suomen Tanssin Keskuksen järjestämiä tapahtumia ovat UudenPolvenMuseon tanssitapahtuma sekä vuosittain vaihtuvat yksittäiset tapahtumat kuten Wanhan Voimalan tanssitapahtuma ja Liekkilän tanssitapahtuma. Lisäksi Keski-Suomessa on useita vuosittain toistuvia yhden päivän tanssitapahtumia, kuten Jyväskylän Tanssiyhdistyksen järjestämä perinteinen Tanssin Päivän näytös ja Kinnulan nuorisoseuran Kinnula Tanssii -tapahtuma. Tanssia nähdään myös Jyväskylän Kesässä, jonka ohjelmistossa on jo useana vuonna nähty keskisuomalaisen tanssiteoksen ensi-ilta ja muita tanssiesityksiä. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Jyväskylässä tarjotaan tanssiopintoja useissa eri oppilaitoksissa. Tanssia voi opiskella korkeakoulutuksena Jyväskylän yliopiston liikuntatieteiden laitoksella, Jyväskylän avoimessa yliopistossa (tanssipedagogiikan erikoistumisopinnot), sekä tanssi- ja liiketerapiaopintoja yliopiston yhteydessä toimivan Eino Roiha-säätiön organisoimana. Jyväskylässä on useita tanssin toimijoita, jotka tekevät tanssintutkimusta. Jyväskylän yliopiston liikuntatieteiden laitokselta on valmistunut tanssiaiheisia opinnäytetöitä. Tanssintutkimus on liikuntatieteiden alueella vahvistuva tutkimuskohde. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Keski-Suomessa tanssin perusopetuksen tarjonta on vahvaa ja laadukasta, ja sitä tarjoavat useat eri tahot Keski-Suomen alueella. Monet yhdistykset ja yksityiset tanssikoulut tarjoavat eri tanssin lajien kursseja Jyväskylässä. Lisäksi Jyväskylän sekä useiden muiden kuntien kansalaisopistot järjestävät tanssikursseja. Tanssin lajit ovat monipuolisesti edustettuna Keski-Suomen tanssin harrastajakentällä. Alueella toimii

myös aktiivisesti erilaisia esiintyviä tanssin harrastajaryhmiä. Jyvässeudulla toimii koulutettuja tanssiterapeutteja sekä sosiaali- ja terveystalojen yhteisöissä että yksityisinä terapeutteina ja kouluttajina. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Tanssilla ei ole Keski-Suomessa varsinaista omaa näyttämöä, mutta tanssia voi nähdä alueella hyvin erilaisissa tiloissa ja tilanteissa. Tanssiesityksiä ja työpajoja on mahdollisuus kokea yhteistyökumppaneiden tiloissa kuten Jyväskylän kaupunginteatterin näyttämöillä, Jyväskylän ammattiopiston Siltasalissa, Muuramesalissa, Petäjäveden Miilu-salissa, Tanssisali Lutakossa, Huoneteatterilla, nuorisoseurojen näyttämöillä sekä museoissa ja muissa julkisissa tiloissa kuten kouluissa, palvelutaloissa, ostoskeskuksissa, puistoissa ja kirjastoissa. Näyttämöteosten ohella soveltava tanssi tavoittaa hyvin erilaisia katsojaryhmiä. Vierailut maakunnissa, julkisilla paikoilla, kouluilla ja palvelutaloissa ovat tuoneet tanssille uutta yleisöä. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Keski-Suomi luo Tanssin Keskuksen toiminnalle haasteita, mutta samalla myös mahdollisuuksia. Keski-Suomen väestömäärä vuonna 2009 oli 272 784 asukasta, jotka jakautuivat 23 kunnan alueelle. Runsain asukasluku oli Jyväskylässä, 129 623 asukasta. (Keski-suomi.info.) Lukuisat kunnat Keski-Suomessa luovat suotuisan ympäristön useille yhteistyökumppaneille, mutta muutaman vuoden toiminnan jälkeen yhteistyö yltyy vasta noin puoleen Keski-Suomen kunnista. Suuri väestömäärä asettaa myös odotuksia tanssitarjonnan levittämiseen myös Jyväskylän alueen ulkopuolelle.

3 TANSSIN TUOTTAJAN HAASTEET

Tässä luvussa kerron yleisesti tanssitaiteesta ja tanssin kentästä Suomessa. Tanssitaiteen kasvattaessa jatkuvasti suosiotaan, on vaikea arvioida tanssin kentän faktoja muissa kuin tilastojen valossa. Tilastolliset tiedot ovat vuodelta 2008. Uusinta tietoa tanssin kentältä edustaa Valtion tanssitaidetoimikunnan 2009 loppuvuodesta julkaisema tanssin visio ja strategia. Tässä luvussa kerrotaan tanssitaiteesta ja tanssitaiteen kentästä, jota Keski-Suomen Tanssin Keskuksen strategialla kehitetään. Samalla kuvataan tanssin kenttää, jota asiantuntija myöhemmin haastatteluissa edustavat.

3.1 Tanssi taiteena

Tanssi on taidemuoto siinä missä kuvataide, musiikki, teatteri tai elokuva. Tanssi taiteena on ennen kaikkea esittävää taidetta. Tanssitaiteesta ja taidetanssista puhuttaessa on hyvä tehdä ero tanssin yleismaailmallisen käsitteen kanssa. Kaikki tanssiminen ei ole taidetta. Tanssia on kuitenkin kaikki se tanssiksi katsottu tapahtuma esimerkiksi baarin lattialla, lava- tai kilpatansseissa, tanssikouluissa tai taidetanssiesityksissä.

Tanssissa on kyse liikkeestä. Tanssiin liitetään usein myös musiikki. Kaikki liike, vaikka siihen liittyisi musiikki, ei ole aina tanssia. Tanssiksi määritellään liike, jonka muodostavat rytmi, dynamiikan vaihtelut, kesto, tauot ja laatu. Tanssia on tietynlainen intensiteetti liikkeessä, miten liikettä käytetään suhteessa tilaan ja miten liikettä kontrolloidaan. Tanssissa tanssijan keho, mieli ja ympäristö ovat vaikutuksessa toisiinsa. Kun suunnitelmallisesti mietitään näitä ominaisuuksia, lähestytään taidetanssin tekemistä. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.)

Taidetanssi on esittävää tanssia eli tanssi tarvitsee yleisön tullakseen taiteeksi. Yleisesti ajatellaan, että yleisö on aina osa tanssiteosta. Taidetanssille ominaista on, ettei tanssiteoksen aiheuttamia tunteita ja käyttäytymistä yleisössä voida etukäteen tietää. Jokainen katsoja tulkitsee tanssiteosta eri tavalla omasta näkökulmastaan. Taidetanssilla katsotaan olevan kulttuurisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Kulttuurien väliset erot tanssissa näkyvät tiettyjen liikkeiden merkityksissä. Taidetanssissa esiintyy muoti-ilmiöitä samalla tavalla kuin esimerkiksi pukeutumisessa tai elokuvissa. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.)

Taidetanssin ominaisuuksista vieraaksi suuren yleisön silmissä koetaan se, että tanssiteoksessa voi olla seisomista, nauramista tai ympäriinsä juoksemista. Tavalliselta näyttävä liike kätkee sisään tanssissa kuitenkin aina merkityksen. Taidetanssissa jokainen liike on tietoinen valinta ja siksi seisominenkin voi olla tärkeä osa tanssia. Tanssiesityksiin ja nimenomaan taidetanssiesityksiin sisältyy tanssijan ja yleisön välinen hiljainen sopimus. Tämä sopimus ottaa huomioon, että taidetanssi on esityksenä tanssia, jota yleisö on tanssina tullut katsomaan. Tanssi, jota yleisö on tullut kat-

somaan, ei siis ole hiljaista teatteria tai performanssitaidetta, vaikka joskus performanssitaiteen ja tanssin välinen raja on häilyvä. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.)

Taidetanssi jaetaan yleisesti eri tanssilajeihin riippuen tanssitekniikasta ja tanssijoista. Tanssia voidaan jakaa myös estetiikan ja tanssin ominaispiirteiden mukaan. Yleisimmin tunnetut lajit ovat baletti, joka on taidetanssin lajeista vanhin, moderni tanssi, jazz-tanssi, nykytanssi, steppi, flamenco ja street dance. Usein eri lajit sekoittuvat keskenään, mutta lajien perustunnusten tiedostaminen helpottaa tanssiteoksen katsomista. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.) Tanssin ammattilaisten työ on luonteeltaan aina yksilöllistä. Painopiste taiteellisessa työssä muuttuu vaihtelevan yleisön mukana nykytanssiteoksista klassiseen balettiin, tanssiteatteriin, fyysiseen teatteriin, kansantanssiin, katutanssiin, sirkukseen, performanssiin ja esitystaiteen uusiin virtauksiin. (Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2010, 14.)

Tanssi koetaan yleismaailmalliseksi, mikä perustuu ajatukseen, että kaikki sanaton liike on samalla tapaa tulkittavissa. Tanssin ymmärtäminen vaatii, että hyväksyy tanssin moniulotteisuuden ja -selitteisyyden. Tanssia kutsutaan hetken taiteeksi, sillä se on olemassa vain sen hetken kun sitä esitetään. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.) Samalla voidaan sanoa, että jokainen tanssiteoksen esityskerta on eri taidetanssiteos. Ei ole olemassa yhtä tiettyä traditiota tai tiettyä metodia ja tapaa esittää tai tehdä tanssitaidetta. Pikemminkin tanssi ymmärretään joukoksi käytäntöjä, taiteellisia tyylejä ja virtauksia, joiden mukaan tanssi asettuu osaksi tämän päivän taidetta. (Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2010, 14.) Tanssin lajit vaikuttavat toisiinsa ja tanssi on vuorovaikutuksessa koko taidemaailman kanssa. Tämä tarkoittaa, että tanssi suhtautuu avoimesti musiikkiin, kuvataiteisiin, teatteriin, esittävien taiteiden uusiin virtauksiin. Tanssia voidaan kokea niin valokuvina, sarjana kirjoituksia, videoina ja interaktiivisena tapahtumana. (Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2010, 16.)

Tanssiesityksiin liittyy useimmiten valo- ja äänisuunnittelu sekä multimedian soveltaminen esitykseen. Suomalainen tanssi on ollut tässä suhteessa edelläkävijä. Samaan aikaan, kun tanssiesitysten määrä kasvaa, tanssin merkitys muiden taidealojen työllistäjänä kasvaa. Tanssiesityksen valmistaminen edellyttää muun muassa panosta esityksen musiikkiin, äänimaailmaan ja visualisointiin. Eri alojen yhdistyminen ja

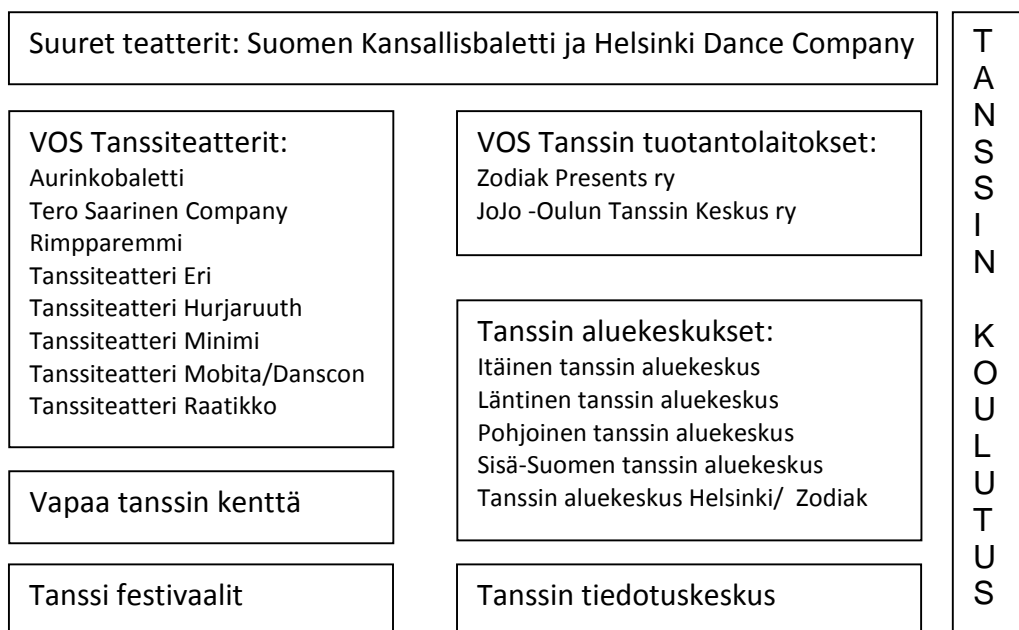
kollektiivinen työskentely on lisääntymässä maassamme. Tanssin ammattilaisia löytää yhä useammin työskentelemässä yhteisötaiteen ja yhteisötanssin parissa. Yhteisötaiteessa ja yhteisötanssissa tanssin ammattilainen vie tanssia arjen keskelle esimerkiksi monikulttuurisuutta edistäviin projekteihin, hoiva- ja hoitotyöhön ja sosiokulttuurisiin hankkeisiin. (Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2010, 16.)

3.2 Tanssin kenttä Suomessa

Tanssin kentästä puhuttaessa on tässä työssä hyvä keskittyä nimenomaan ammattitanssitaiteeseen. Suomalaiselle tanssille 1990- ja 2000-luku ovat olleet nousu aikaa. Tanssitaiteilijoiden, tanssiryhmien, festivaalien ja tapahtumien määrän kasvuun on vaikuttanut erityisesti tanssin ammatillisen koulutuksen vakiintuminen Suomessa. Samalla tanssitaiteen sisällöt ja ilmaisukeinot ovat monipuolistuneet. Kun verrataan tanssitaidetta muihin taidealoihin, tanssilla voisi olla enemmän ammatillista ja harrastustoimintaa tukevia järjestöjä. Tanssitaiteen nykyisen tilanteen, toiminnan runsauden ja kasvavan alan, tarpeisiin nähden, kolmannella sektorilla tapahtuvaa työtä tulisi olla enemmän. Tanssin eteen töitä tekevien järjestöjen ja yhdistysten toimintaresurssit eivät ole vielä tarpeeksi vahvoja vastatakseen kokonaisvaltaisesti tanssin kentän tarpeisiin. (Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2009, 14.)

Suomalaisen ammattitanssikentän toimijat (kuvio 2) voidaan jakaa 1) Teatteri- ja orkesterilain mukaisiin valtiosuutta (VOS) saaviin tanssiteattereihin ja tanssin tuotantolaitoksiin, 2) tanssin vapaaseen kenttään, 3) tanssin välittäjäportaaseen eli tanssin aluekeskuksiin, festivaaleihin ja tanssin koulutusta järjestäviin oppilaitoksiin. (Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2009, 14.) Tanssin ammattilaisia on ammattiliitossa 800, joista naisia on 80 %. (Tanssin tiedotuskeskus 2010). Tanssin ammattilaisista 65 % toimii pääkaupunkiseudulla ja noin 70 % tanssitaiteilijoista työskentelee itsenäisinä tanssitaiteilijoina, eli freelancer -tanssitaiteilijoina. Suomessa on noin 40 tanssiryhmää. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.) Tärkeä osa Suomen tanssin kenttää on Tanssin tiedotuskeskus, jonka tehtävänä on edistää suomalaisen tanssin asemaa yhteiskunnassa ja edes auttaa tanssin toimintamahdollisuuksia. Toiminta jakaantuu palvelu- ja neuvontatyöhön, tiedotus-, julkaisu- ja promootiotoimintaan,

tutkimus-, koulutus- ja kehityshankkeisiin sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Toimintaa toteutetaan sekä kotimaan sisälle että kansainvälisille markkinoille suuntautuvalla työllä. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.)

Kuvio 2.

Tanssin kentän toimijat Suomessa (Tanssintiedotuskeskus 2010.) (Opetusministeriö 2010.)

Maassamme tuotettujen kantaesitysten määrä on noussut viimeisen kymmenen vuoden aikana noin 130 teoksesta yli 200:een. Tanssiesitykset ovat viisinkertaistaneet määränsä vuodesta 1990. Tanssin vapaan kentän ryhmien määrä on kasvanut kymmenessä vuodessa 15 ryhmästä noin 30 ryhmään. Vuonna 2008 (kuvio 3) Suomessa tuotettiin 203 tanssin kantaesitystä ja järjestettiin 2400 tanssiesitystä. Suomessa tanssin katsojia laskettiin olevan vuonna 2008 noin 458 000. Suomesta ulkomaille vietiin vuonna 2008 yhteensä 38 tanssiryhmää ja koreografia, yhteensä 28 maahan. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.)

Esitykset ja katsojat 2008	
Katsojat	458 469
Esitykset	2 380
Kantaesitysten lkm	203
Katsojat ulkomailla	75 828
Esitykset ulkomailla	235

Kuvio 3.

Tanssin esitys ja katsojamäärät 2008

(Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2010, 14).

Tanssin koulutusta Suomessa tarjoaa 10 oppilaitosta. Yliopistotason koulutusta tarjotaan Teatterikorkeakoulussa Helsingissä ja Jyväskylän yliopistossa. Tanssinopettajakoulutusta järjestetään pääasiassa ammattikorkeakouluissa, muun muassa Turussa, Kuopiossa ja Oulussa. Tanssin toisen asteen koulutusta järjestetään esimerkiksi Oulokummussa ja Tampereella. Tanssin harrastustoiminta on rikasta ja aktiivista ympäri Suomea ja tanssi kuuluu Opetusministeriön taiteen perusopetuksen piiriin. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.)

Tanssitaiteen rahoitus on suurilta osin riippuvaista julkisesta tuesta. Tanssitaiteen osuus valtion kaikelle taiteelle myönnetystä rahasta (kuvio 4) on noin 1 %. (Tanssin tiedotuskeskus 2010). Vuonna 2010 Valtion tanssitaidetoimikunta jakoi tanssitaiteelle 1 270 000 euroa. (Taiteen keskustoimikunta 2010). Helsinki Dance Company, Suomen Kansallisbaletti, 10 tanssiteatteria ja tanssin tuotantokeskusta sekä viisi tanssin aluekeskusta saavat valtiolta säännöllistä julkista tukea. Kolmekymmentä vapaan kentän tanssiryhmää toimii apurahojen ja produktiokohtaisten avustusten avulla. (Tanssin tiedotuskeskus 2010.)

Valtion tuki tanssin tuotantotoimintaan 2010:	
VOS- tanssiteatterit ja tuotantokeskukset	2 699 449 € / 55 %
Tanssin aluekeskukset	900 000 € / 18 %
Vapaat tanssiryhmät	960 000 € / 20 %
Yksittäiset koreografit, työryhmät ja produktit	310 000 € / 7 %
Yhteensä	4 869 449 € / 100%
(Ei sisällä Suomen Kansallisbaletin ja Helsinki Dance Companyn osuutta)	

Kuvio 4.

Valtion tuki tanssin tuotantotoimintaa 2010 (Opetusministeriö 2010.) (Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2010.)

Suomalainen tanssipolitiikka on uusien haasteiden edessä asiantuntijoiden silmissä. Yleisesti on huomattu, että tanssin tekijöiden määrä on alalla kasvanut, samoin tanssiteosten esitysmäärät, festivaalit ja tanssitapahtumat. Tämän myötä myös tanssin taiteellisen työn sisällöt ovat monipuolistuneet. Tanssintoimintaympäristön kasvaessa haasteita lisäävät kansainvälisyys, voimistunut kiinnostus perinteisen tanssin kentän

ulkopuolella käytettäviä kehollisia menetelmiä ja koreografista osaamista kohtaan. Tanssitaiteilijoiden työllistyminen soveltavan tanssin kautta muille kuin tanssin kentälle on lisääntymässä. Harrastuksen kautta tanssi tavoittaa yli 35 % suomalaisista. Valtion tanssitaidetoimikunta on osaltaan vastannut haasteisiin vuonna 2008 aloitetulla strategiatyöllä. Tanssitaidetoimikunnan strategiatyön tavoitteena oli selvittää tanssin kentän toimintaa kokonaisuudessaan ja tarkastella alan tulevaisuutta. Tämä strategiatyö linjaa alan kehitystä ja tekee toimenpide-ehdotuksia tanssin toimintaedellytysten parantamiseksi. (Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2009, 5.)

4 KESKI-SUOMEN TANSSIN KESKUKSEN STRATEGIA VUOSILLE 2010 - 2012

Tässä luvussa kerrotaan strategiasta erityisesti kulttuuriorganisaation kehitystyökaluna. Alaluvuissa tarkastellaan Tanssin Keskuksen strategian taustaa, tavoitteita ja prosessia sekä vertaillaan niitä yleiseen käsitykseen strategiasta. Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:n strategiatyö ajoittuu yhdistyksen näkyvyyden toimintakaudelle, joka seuraa edellistä organisaation ja toiminnan vakauttamisen kautta. Strategiatyöllä pyritään saavuttamaan organisaatiota ohjaava työkalu ja vahvistamaan yhdistyksen näkyvyyttä. Strategian tavoitteena on ohjata toimintaa niin organisaation sisällä, sisään ajettuna toimintamallina, kuin ulkoisena toiminnanohjaajana.

4.1 Strategian tausta

Tanssin Keskuksen toiminnan alusta asti on korostettu strategian merkitys organisaation kehityksen ja oppimisprosessin työkaluna. Strategian luominen tarkoittaa Tanssin Keskukselle kehittymistä yksittäisenä alueellisena ja valtakunnallisena kulttuuritoimijana. Strategian avulla Tanssin Keskus toimii keskisuomalaisen tanssitaitteen yhdistäjänä sekä alueen monipuolisena tanssitaitteen tuottajana. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Strategisen työkalun pohjana toimii keväällä 2009 järjestetty strategiaseminaari, joka oli avoin kaikille Tanssin Keskuksen jäsenille. Tanssin Keskuksen järjestämään seminaariin osallistui yhteensä 13 hlöä, eli 20 % yhdistyksen koko jäsenmäärästä. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Seminaarissa pohdittiin organisaation nykytilannetta sekä luotiin yhdistyksen tulevaisuudelle tavoitteita ja keinoja niiden saavuttamiseksi. Seminaarissa käytettiin tulevaisuusverstas-menetelmää, jossa seminaarin osallistujat toivat anonyymisti ja kirjallisesti esille haasteita ja kehityksen kohteita liittyen seuraaviin teemoihin 1) keskisuomalaisen tanssin toimintaympäristö, 2) Keski-Suomen Tanssin Keskuksen toiminta ja 3) Keski-Suomen Tanssin Keskuksen resurssit. Seminaarin ideavaiheessa pohdittiin ratkaisuja haasteisiin ja kehityskohteisiin, tavoitteena oli löytää konkreettisia strategisia toimenpiteitä. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Seminaarissa nostettiin esille Tanssin Keskuksen rooli ja sen tärkeys haasteisiin vastaajana ja kehityksen toimeenpanijana. Pohdittaessa Tanssin Keskuksen kehityksen kohteita toivottiin sen tulevaisuudessa paneutuvan yhteistyöhön eri toimijoiden kesken, organisaation toimintaresurssien kasvattamiseen, tiedotuksen ja markkinoinnin kehittämiseen sekä tanssin ammattilaisille suunnatun koulutustoiminnan järjestämiseen ja kokeellisen tanssiproduktioiden tukien korottamiseen. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Koulutustoiminnan edistämiseksi ehdotettiin tanssin ammattilaisille suunnattujen, säännöllisten kouluttautumismahdollisuuksien kehittämistä. Näitä mahdollisuuksia voisivat olla alueelta tällä hetkellä puuttuvat säännölliset tanssin ammattitreenitunnit, workshopit ja intensiivikurssit. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Tanssin Keskuksen toivottiin kehittävän tiedotusta ja markkinointia, jotta tanssin aluekeskustoiminta tulisi laajemmalti tunnetuksi. Tunnettuus lisäisi myös toivottua yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Tanssin Keskuksen tunnettuuden vahvistamiseen keskittymällä saavutetaan ulkopuolella toimivia ammattilaisia, yleisöä ja yhteistyökumppaneita. Yhteistyötä ehdotettiin kehitettävän sekä aluekeskuksen sisällä että kansainvälisesti. Tanssin Keskuksen organisaatiota toivottiin kehitettävän avoimem-

maksi ja rahoituksen kannalta vakaammaksi. Ratkaisuksi esitettiin henkilöstöresursien lisäämistä. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Tanssitapahtumien ja ohjelmapalveluiden sisältöön toivottiin myös valtavirrasta poikkeavia tuotantoja ja teoksia. Näitä voisivat olla erilaiset monitaiteelliset projektit, jotka toteutettaisiin yhteistyössä muiden taiteenalojen toimijoiden kanssa. Tämä edellyttää tuotantotukien määrän kasvattamista. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Seminaari synnytti myös toivomuksia yleisötyön ja esitystoiminnan kehittämisestä. Yleisötilaisuuksia lisäämällä vastataan tunnettuuden haasteeseen ja lisätään alueen tanssin ammattilaisten työmahdollisuuksia. Yleisön ikääntyminen ja uuden yleisön saavuttaminen ovat haasteita, joihin tulisi reagoida. Esitystoiminnassa tulee lisätä näytösten määrää alueella ja tuottaa alueelle enemmän kanta-esityksiä. Koko Keski-Suomen kattava esitystoiminta vaatii kehittämistä, jotta maakunnista löytyvät tanssin mustat aukot saataisiin täytettyä. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Seminaarissa esille tulleet haasteet liittyvät pääasiassa resursseihin. Suurimmaksi haasteeksi todettiin henkilöstöressurssien vähäisyys. Tanssin kenttä tarvitsee tuotanto-osajia. Tuottajien määrän lisääntyminen alueella vaatii rahoituksen kasvattamista. Rahoituksessa tulee ottaa huomioon ennalta sidotun rahan määrä ja tämän tuomat haasteet. Rahoitusrakenteita kehittämällä voidaan parantaa tuotantotukia sekä aloittaa säännöllinen esitystuotanto Keski-Suomen alueella. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

Resursseja kehitettäessä on myös huomioitava Keski-Suomesta puuttuva tanssin esitystila. Seminaarissa tanssille ja tanssin ammattilaisille toivottiin pysyvää tilaa, jossa järjestettäisiin esitystoimintaa, yleisötilaisuuksia ja ammattilaisten koulutusta. (Keski-Suomen Tanssin Keskus ry 2010.)

4.2 Strategian tavoitteet

Strategia on johtamisen työkalu. Strategia on läsnä politiikassa ja jopa ihmissuhteissa. Strategialla suunnitellaan ja kuvataan toimintaa. Strategia asettaa toiminnan ta-

voitteet ja tulevaisuuden päämäärät sekä määrittää arvot, jotka ohjaavat toimintaa. Strategia ottaa huomioon toiminnan tekijät ja tekijöiden resurssit. Strategialla pyritään toteuttamaan pitkäaikaista toimintaa. (Heikkilä 2001, 23, 25.)

Strategia voidaan tarkentaa ohjaamaan toimintaa erilaisissa tarkoituksissa, kuten esimerkiksi henkilöstön johtamisessa, markkinoinnissa, viestinnässä tai organisaation koko toiminnassa. (Heikkilä 2001, 24). Tanssin Keskuksen strategiatyö merkitsee yhdistyksessä työskentelevälle henkilöstölle ja toiminnasta päättävälle hallitukselle sekä eri toimikunnille konkreettista ohjeistusta käytännön työhön ja päätöksiin. Tanssin Keskuksen strategia tulee olemaan johtamisen keino kaikessa yhdistyksen toteuttamassa toiminnassa. Strategian tavoitteet tulevat ohjaamaan päätöksenteossa, esimerkiksi tuotantotukien päätöksissä.

Strategian avulla nähdään mahdollisuudet, ilmiöt, muutokset, trendit ja resurssit organisaation toimintaympäristössä. Strategia sisältää halun arvottaa toimintaa eli niitä valintoja, joita tehdään toimintaympäristössä. Valintojen tulee siis olla tiedostettuja ja tarkkaan punnittuja, jotta ne sopivat yhteen niin organisaation ideologian kuin toimintaperusteidenkin kanssa. Käytännön työkaluna strategia on sisään ajettu tapa toimia, mikä tiedostamatta ohjaa organisaation toimintaa. (Heikkilä 2001, 24.)

Strategia vaikuttaa myös organisaation ja toiminnan sisäisiin tekijöihin. Strategia määrittelee organisaation sisällä toimiville identiteetin, vastaa kysymykseen ”keitä me olemme”. Näin strategia auttaa organisaatiota jäsentämään paikkansa toimintakentällä ja erottaa muut toimijat organisaatiosta. Strategia paikantaa organisaation toimijoille organisaation historian ja juuret, jotka ovat ehtona tavoitteiden asettamiselle. Strategia piirtää myös tulevaisuuden ja ohjaa toimijoiden suuntaa. Muutokset huomioon otettaessa kuvataan vaatimuksia, jotka organisaatio tulee kohtaamaan pyrkiessä visioon. Strategia on se henki organisaatiossa, jonka avulla ymmärretään organisaation toiminta ja toiminnan lähtökohdat, organisaation paikka tässä hetkessä ja tulevaisuuden suunta. (Heikkilä 2001, 24 – 25.)

Historiassa strategia on tunnettu pitkään esimerkiksi militarisessa toiminnassa ja osana politiikkaa. Yritysmaailmassa strategia on ollut osa toimintaa jo pidemmän aikaa, ja vähitellen strateginen ajattelu on alkanut yleistyä myös julkisessa hallinnossa

kuten kunnissa sekä kolmannen sektorin kentällä esimerkiksi erilaisissa järjestöissä. Organisaatioiden erityispiirteet erottavat eri organisaatioiden strategiat, mutta lähtökohtaisesti jokainen strategia toimii samalla tavalla. Strategian lähtökohtana on analyysi organisaatiosta, toiminnasta ja toimintaympäristöstä sekä toimintaympäristön tarjoamista muutoksista. Analyysin pohjalta ratkaistaan ongelmia ja sovelletaan organisaation kykyä toimia tilanteiden mukaan. (mt., 25.)

Ongelmanratkaisu voidaan erottaa mekaaniseen, luovaan ja strategiseen ajatteluun. Mekaaninen ajattelu pyrkii tunnistamaan ongelman, joka jaetaan osaongelmiin. Osaongelmille jäsennetään erilaisia ratkaisuja, joista valitaan paras tai optimaalisin vaihtoehto. Luova ajattelu eroaa mekaanisesta ajattelusta siten, että ongelmaratkaisu perustuu vahvaan intuitioon ongelmasta ja sen ratkaisusta. Mekaaninen ajattelumalli ei anna tilaa luovuudelle, mutta luovassa ajattelumallissa ei välttämättä nähdä ongelman kokonaiskuvaa, vaan luotetaan liikaa tunteisiin. Strateginen ajattelu taas tunnistaa luovasti tekijät, joista ongelma rakentuu ja kokoaa näistä tekijöistä uuden kokonaisuuden, joka vastaa muutokseen. (mt., 25 – 26.)

Strategian tulisi olla olemassa organisaatiota ja organisaation tarkoitusta varten. Strategialla toteutetaan organisaation toimijoiden tai toimintaan liittyvien tekijöiden arvoja, mielenkiinnonkohteita ja tarpeita. Strategian tavoitteena on tunnistaa ja jäsentää organisaation toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja vastata muutosten aiheuttamiin mahdollisuuksiin, uhkiin ja haasteisiin. Strategialla määritellään tarkasti tavoitteet ja toimenpiteet, joita työllä pyritään saavuttamaan. (Heikkilä 2001, 24 – 25.)

Keski-Suomen Tanssin Keskuksen strategiset tavoitteet liittyvät *näkyvyyden lisäämiseen, esitystoiminnan kehittämiseen ja resurssien vahvistamiseen*. Näkyvyyteen ja resursseihin panostamalla halutaan vastata keskisuomalaisen tanssin toimintaympäristön ja Tanssin Keskuksen toiminnan haasteisiin. Esitystoimintaa kehittämällä ja resursseja vahvistamalla lisätään tanssin ammattilaisten työllistymistä, esitystoimintaa ja taiteellisen työn laatua sekä Tanssin Keskuksen toimintaresursseja.

Strategian tavoitteiden toteutumista seurataan tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi. Samalla haasteita ja niihin liittyviä tavoitteita voidaan päivittää. Tavoitteiden

painopisteisiin keskittymällä tuetaan keskisuomalaisen tanssitaiteen kehittymistä Keski-Suomen alueella Tanssin Keskuksen toimesta.

Tarkasteltaessa nimenomaan kolmannen sektorin organisaatiota ja organisaation kokoavia tekijöitä voidaan tekijät jakaa esimerkiksi toiminta-ajatukseen, ihmisiin, rahaan ja osaamiseen. Näiden tekijöiden suhteen organisaation johdon on tehtävä strategisia valintoja jatkuvasti. Valintojen täytyy sopia erilaisiin kohderyhmiin, joita voivat olla organisaation jäsenet, sidosryhmät, muut samalla kentällä toimivat ja rahoittajat. Strategialla voidaan pyrkiä vastaamaan jatkuvaan muutokseen ja sen tuomiin haasteisiin ympäröivässä yhteiskunnassa ja sen rakenteissa. Strateginen ajattelu on siis ennakoivaa ajattelua ja tulevaisuuteen valmistautumista. (mt., 28 – 29.)

Tanssin Keskuksen strategiset tavoitteet on asetettu vuosille 2010 – 2015. Tavoitteet ovat muodostuneet toiminnassa esille tulleiden haasteiden sekä seminaarissa tanssin kentän ammattilaisten kokemien haasteiden ja kehityskohteiden mukaan. Tavoitteiden saavuttamiseksi on etsitty konkreettisia ja perusteltuja keinoja.

4.3 Strategiaprosessi

Strategian luominen vaatii itse prosessin tarkastelua. Strategian tehtävät erittelemällä voidaan jäsentää strategiaprosessin kulku. Prosessin lähtökohtana tulisi aina olla strategian määritelmä, jotta tiedettäisiin mitä ollaan tekemässä, mistä lähtökodista ja miksi strategiaa tehdään. Strategia voidaan lyhyesti määritellä kykyyn nähdä, tahtoon arvottaa ja tapaan toimia. Strategian tehtävänä puolestaan on kuvailla ja perustella olemassaolo, organisaation historia ja toiminnan vaiheet sekä ohjata tulevaisuuteen. (Heikkilä 2001, 32 -33.)

Olemassaolo ja identiteetin perusta löytyy organisaation historiasta, esimerkiksi toiminnan juurista, aatteista ja maantieteellisistä taustoista. Näiden pohjalta määritetään organisaation toimintaidea, joka sisältää organisaation toiminta-ajatuksen, toimintapolitiikan, perustamisasiakirjat, normit, asetukset sekä lait jotka ohjaavat organisaatiota. Identiteetti kartoittaa sidosryhmät, eli sen kentän jossa organisaatio toimii anta-

vana tai ottavana osapuolena. Historia, toimintaidea ja sidosryhmät luovat ehdot strategian työstämiseksi. Ne ovat kykyä nähdä. (mt., 33.)

Toiminnan kuvaaminen ja lähtökohdat hahmotetaan analysoimalla sidosryhmiä ja niiden odotuksia organisaatiota kohtaan, toimintaympäristön muutoksia, ilmiöitä ja trendejä, organisaation toimivuutta sekä kykyä tavoittaa asetetut tavoitteet. Analyysin avulla voidaan määritellä organisaation missio ja visio sekä strategiset tavoitteet, jotka liittyvät oleellisesti strategian tehtävään organisaation tahtona arvottaa toiminta. Missiolla tarkoitetaan kuvausta siitä, mitä organisaatio tekee, kenelle organisaatio tekee, miten ja miksi. Visiolla luodaan tulevaisuutta ja kuvataan millainen organisaatio on tavoitettuaan strategiset tavoitteet. Strategiset tavoitteet ohjaavat organisaation toimintaa pitkällä tähtäimellä, eli 5 – 10 vuodeksi eteenpäin. Tavoitteet muovautuvat käytännön tehtäviksi. (mt., 33 – 34)

Strategiaprosessi tiivistyy tavoitteiden toteutumisessa ja tavoitteiden organisoidussa seurannassa. Tavoitteiden toteutumista voidaan seurata tiedon määrällisellä ja laadullisella keräämisellä, esimerkiksi palautekyselyn muodossa. Strategia ja strategiset toimenpiteet ohjaavat organisaatiossa väistämättä tapahtuvaa muutosta, joka tapahtuu ennen kaikkea organisaation arjessa. Jotta strategia tunnetaan ja sen tavoitteiden seuraaminen onnistuu, on strategiaprosessissa muistettava viestinnän tärkeys. Tulee miettiä, miten strategiasta ja sen tavoitteista sekä niiden toteutumisesta viestittää organisaation sisällä ja sen ulkopuolella. Osa viestintää on strategiaprosessissa syntyvä strategia-asiakirja. (mt., 34 – 35.)

Tanssin Keskuksen strategiaprosessi on osa yhdistyksen näkyvyyden kautta, joka on jatkumo toiminnan vakauttamisen kaudelle. Strateginen linjaus toiminnalle on luonnollinen tapa jatkaa toiminnan vakauttamista. Strategiaprosessi asettaa toiminnalle tavoitteita ja edesauttaa päämäärätietoista toimintaa. Strategiaprosessi auttaa Tanssin Keskusta näkemään nykytilanteen, kun yhdistyksen toimintakenttä päivitetään. Seminaarin avulla kartoitetut tanssin kentällä ja yhdistyksen toiminnassa piilevät haasteet ovat Tanssin Keskuksen kykyä nähdä olemassa oleva ja tuleva.

Strategiatyöllä tarkastellaan kentän ja toiminnan haasteita sekä verrataan haasteita toimintaan ja toiminnan resursseihin tulevaisuutta ajatellen. Tämä on Tanssin Kes-

kuksen tapa arvottaa toimintaansa ja tavoitteita. Tanssin keskuksen nähdessä ja arvottaessa toimintaansa ja tavoitteita, yhdistys luo toimintatapoja eli keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strategiaprosessissa on otettu huomioon, ketä strategia koskettaa. Tämä näkyy jo prosessin suunnittelu - ja taustatyössä, jossa huomioitu toimintakenttä, yhteistyökumppanit ja sidosryhmät sekä vaikuttajat. Tanssin Keskuksen strategiatyöhön on kutsuttu mukaan tanssin ammattilaiset, tästä esimerkkinä Tanssin Keskuksen järjestämä seminaari. Seminaarissa käyty keskustelu synnytti muistion, johon kerättiin taulukkomuotoon strategiset tavoitteet ja toimenpiteet.

Prosessin seuraava vaihe oli muistion ja taulukon pohjalta strategia-asiakirjan kokoaminen. Strategia-asiakirja sisältää yhdistyksen nykypäivän ja historian. Asiakirjaan on koottu ja päivitetty Tanssin Keskuksen toimintakenttä ja kuvattu strategiaprosessin tausta. Asiakirjaan on erikseen kirjattu strategiset linjaukset, jotka on jaettu seitsemään tavoitteeseen, jotka kattavat näkyvyyden, tanssin esitystoiminnan ja resurssien tuomat haasteet. Asiakirjassa pohditaan myös strategian viestintää ja hahmotellaan strategian seuranta. Strategia-asiakirjan kokoamisesta vastasi tämän työn tekijä yhteistyössä hallituksen ja tuottajan kanssa.

Tanssin Keskuksen strategiatyöhön on alusta asti haluttu mukaan kaikki, joita strategia mahdollisesti koskettaa. Strategian tavoitteesta sisäisen toiminnan ohjaajana onnistuisi paremmin, sillä linjaukset ja tavoitteet tulisivat toimijoille alusta asti tutuiksi. Tämä taas tarkoittaa, että strategia on jo julkaisuvaiheessa toimijoiden ajattelua ja toimintaa automaattisesti ohjaava. Useat työryhmän tapaamiset ja henkilöstön vahva osallistuminen asiakirjan laadintaan varmistaa tavoitteiden ja toiminnan ohjauksen organisaatiossa tapahtuvassa työssä, joka on jo tällä hetkellä havaittavissa hallitus-työskentelyssä. Esimerkiksi päätöksiä tehdessä ajatellaan automaattisesti päätösten sopivuutta strategian tavoitteisiin.

Asiakirjan työstäminen toteutui siten, että kokosin jo olemassa olevan tiedon strategiatyöhön. Olemassa olevaa tietoa olivat Tanssin Keskuksen arvot, missio, visio ja toimintaympäristö ja Tanssin Keskuksen historia. Asiakirjan kokoaminen ja työstäminen tapahtui käsittelemällä strategiaa työryhmän tapaamisessa ja hallituksen koko-

uksissa. Käsitteily johti muun muassa siihen, että alkuperäisiä tavoitteita tiivistettiin ja linjaukset rajattiin kolmeen pääpainopisteeseen, näkyvyys, tanssin esitystoiminta ja resurssit. Asiakirjan sisällön muodostuttua työ piti sisällään asiakirjan tekstin hiomista siten, että kaikki sidosryhmät on otettu huomioon. Lisäksi strategiaan liittyvää viestintää ja seuranta suunniteltiin yhdessä Tanssin Keskuksen tuottajan kanssa.

Lopulliseen asiakirjan sisältöön, sisällön muotoon ja ulkoasuun vaikuttivat hallituksen kommentit, korjaukset ja ehdotetut muutokset. Tanssin Keskuksen ulkopuoliset asiantuntijat otettiin huomioon siten, että asiakirja lähetettiin salaisena ja julkaisemattomana Keski-Suomen taidetoimikunnalle kommentoitavaksi. Asiakirjan lopullisen muodon varmistuttua Tanssin Keskuksen tarkoituksena on suunnitella asiakirjan pohjalta laadittavan julkaistavan tiivistelmän ulkoasu sekä esimerkiksi valita strategiaan ja viestintään sopivat kuvat.

Asiakirjan valmistuminen ei päättä tanssin keskuksen strategiaprosessia, vaan prosessia jatketaan viestimällä strategiasta esimerkiksi julkaisulla ja järjestettävillä seminaareilla. Seminaareja on tarkoitus järjestää siten, että ainakin yksi seminaari kokoaa alueen vaikuttajia ja päättäjiä sekä yhteistyökumppaneita. Toinen mahdollinen seminaari on tarkoitus järjestää tanssin kentän ammattilaisille ja muille tanssista kiinnostuneille. Seminaarin sisältö ja strategiasta kertominen tulee näissä seminaareissa suunnitella kohderyhmiä palvelevaksi.

Strategia asettaa tavoitteet aina vuoteen 2015 asti eli prosessi on käynnissä seuraavat viisi vuotta. Asiakirjan valmistuttua ja viestinnän ensimmäisen aallon jälkeen strategiatyö jatkuu normaalina toimintana, jossa otetaan tavoitteet huomioon. Tavoitteiden toteutumisesta viestiminen, niin toiminnan sisällä kuin myös sidosryhmille, on prosessissa tärkeä ottaa huomioon. Tavoitteiden toteutumista seurataan normaalissa hallitustyöskentelyssä eli kuukausittain järjestettävissä hallituksen kokouksissa, joissa hallitus tekee toimintaa ohjaavia päätöksiä. Lisäksi seuranta tukemaan järjestetään vuosittain strategian itsearviointitilaisuus. Tilaisuudessa arvioidaan strategian edistymistä sekä päivitetään tavoitteita ja keinoja. Seurannassa kirjataan ylös toteutuneet tavoitteet ja jatkotoimenpiteet. Seurannalla kerätään yhdistyksen tarvitsemaa tietoa strategian toteutumisesta ja helpotetaan tulevaisuuden suunnittelua.

Prosessin päättyessä vuonna 2015 on hyvä aloittaa seuraava strategiaprosessi. Uusi prosessi on huomattavasti helpompi aloittaa, kun strategia-asiakirjaan koottu tieto tarvitsee vain päivittämistä aikaan sopivaksi. Tavoitteet on hyvä päivittää esimerkiksi järjestämällä kysely, jossa kerätään mielipiteet ja ajatukset ensimmäisestä strategias- ta ja kehitysehdotukset seuraava strategiaa ajatellen. Strategiaproessin aikainen suunnittelu takaa Tanssin Keskuksen toiminnan jatkuvan kehittymisen.

5 STRATEGIAN PAINOPISTEET VUOSILLE 2010 - 2012

Haastattelen tässä työssä yksittäisiä tanssitaiteen asiantuntijoita löytääkseni Tanssin Keskuksen strategian tavoitteisiin sopivia painopisteitä tuleville vuosille ja pystyäkse- ni ehdottamaan Keski-Suomen tanssitaideita kehittäviä toimenpiteitä. Painopisteillä tarkoitan haasteita, joihin Tanssin Keskuksen tulisi toiminnassa ensisijaisesti tarttua, ja joihin voidaan vastata ehdottamillani toimenpiteillä. Tutkimus opinnäytetyössäni on rinnastettavissa tapaustutkimukseen, eli yksityiskohtaisen ja intensiivisen tiedon löy- tämiseen tapauskohtaisesti. Tyypillinen piirre tapaustutkimukselle onkin, että valitaan yksittäinen tapaus, jonka tutkimuksen kohteena on yksilö, ryhmä tai yhteisö sekä prosessit ja yhteys ympäristöön luonnollisissa tilanteissa, josta kerätään aineistoa esimerkiksi haastattelumetodilla. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 1997, 125 – 126.)

Tässä luvussa esittelen työhön liittyvää menetelmää, haastattelua ja sitä kuvaavaa puolistrukturoitua haastattelulajia sekä konsultaatiota. Kerron laadullisesta tutkimuk- sesta. Avaan haastattelut selventävästi. Pohdin haastattelutuloksia ja vertaan niitä Tanssin Keskuksen strategiaan. Esittelen lopuksi pohdintojen perusteella toimenpi- de-ehdotuksia Tanssin Keskuksen strategian painopisteiksi vuosille 2010 – 2012 ja tavoitteita koko Keski-Suomen tanssin kentälle seuraavalle kymmenelle vuodelle.

5.1 Menetelmä ja haastattelut

Opinnäytetyöni on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Työni lähtökohtana on kuva- ta Keski-Suomen Tanssin Keskuksen strategiaprosessia ja vertailla strategian tavoit-

teita konsultaation eli asiantuntijahaastattelun tuottamaan aineistoon. Jo aihe kertoo, ettei tarkoituksena ole löytää määrällistä tai ylipäätään mitattavaa tulosta, vaan tutkia olemassa olevaa eri näkökulmista. Strategiaa tutkitaan siis mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 1997, 152.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen lajeja ovat esimerkiksi tapaustutkimus, toimintatutkimus ja keskusteluanalyysi. Kvalitatiiviselle tutkimukselle on kuitenkin vaikea asettaa rajoja, eikä ole olemassa yhtä oikeaa laadullisen tutkimuksen toteutustapaa. Siksi rinnastan tämän työn tapaustutkimukseen, mutta en kutsu itse työtä tapaustutkimukseksi. Työni on selvitys, joka pyrkii esittämään toimintaehdotuksia käyttäen laadullisen tutkimuksen periaatteita ja laadulliseen tutkimukseen rinnastettavia lajeja ja metodeja tutkimukseen päämäärään sopien. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 1997, 151 – 155.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen tyypillisiä piirteitä on, että tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedonhankintaa ja ihmisiä käytetään tiedon hankinnan lähteenä. Tutkija luottaa omiin havaintoihinsa ja keskusteluihinsa aineiston kanssa enemmän kuin mittausvälineisiin. Tämä ei tarkoita, että mittausvälineet olisivat epäluotettavia, mutta ne eivät välttämättä sovi tutkimuksen luonteeseen. Kvalitatiivisen tutkimuksen piirteitä ovat myös induktiivinen analyysi, jolloin tutkija pyrkii etsimään uusia seikkoja aiheesta. Lähtökohtana pohdinnalle ja analysoinnille voi esimerkiksi olla tutkimusaineiston intensiivinen tarkastelu. Kvalitatiivisesta tutkimuksesta kertoo myös laadullisten metodien käyttö, joista tähän työhön on valittu konsultaatio, joka tässä työssä tarkoittaa asiantuntijahaastattelua. Muita kvalitatiivisia piirteitä tässä työssä ovat kohdejoukon eli haastateltavien tarkoituksenmukainen valinta, tutkimussuunnitelman muotoutuminen tutkimuksen edetessä sekä tapauksen käsittely ainutlaatuisena. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 1997, 151 – 155.)

Metodina haastattelu tuo tiedon keräämiseen etuja, joita esimerkiksi kysely kvantitatiivisen tutkimuksen metodina ei mahdollista. Haastattelussa ollaan suorassa kielellisessä yhteydessä tiedonantajan kanssa. Aineiston kerääminen sujuu tilanteen edellyttämällä tavalla ja vastaajia myötäillen, joustavasti. Aiheita haastattelussa voidaan järjestää uudelleen ja vastauksien tulkinta on monisyisempää kuin paperikyselyssä. Etuna on, että yleensä kaikki haastateltavat tavoitetaan, kuten myös tässä työssä tapahtui. Haastattelu on perusteltu metodi, kun halutaan nostaa ihminen tutkimuksen

kohteeksi, tutkimuksen kohde on tuntematon, vähän kartoitettu aihe, halutaan sijoittaa aineisto laajempaan kontekstiin, halutaan selventää saatavia vastauksia ja halutaan syventää saatavaa tietoa sekä haastattelun avulla saadaan kuvaavia esimerkkejä. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 1997, 193 – 195; Hirsjärvi, Hurme 2001, 35 – 36.)

Haastattelun huonoiksi puoliksi lasketaan muun muassa haastattelun viemä aika. Aikaa vieviä toimintoja ovat haastateltavien kartoittaminen, haastateltavien löytäminen ja haastattelujen toteutus sekä haastattelujen purkaminen eli litterointi. (Hirsjärvi, Hurme 2001, 34.) Yleisesti katsotaan, että alle puolen tunnin haastattelulle ei ole perusteita. Jos ongelma on puolen tunnin haastattelulla ratkaistavissa, voi haastattelun sijasta turvautua kyselylomakkeeseen. Haastattelujen tekeminen edellyttää huolellista valmistautumista haastatteluihin niin haastattelujen suunnittelussa kuin itse haastattelu tilannetta ajatellen. Haastatteluun voi liittyä virhelähteitä, jotka aiheutuvat niin haastattelijasta kuin haastateltavasta ja itse tilanteesta. Yleisesti ajatellaan, että haastattelu vaatii tiedon keruun menetelmänä useita haastateltavia ja useita haastattelukertoja. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara 1997, 194 – 199.)

Tässä työssä yleistä ajatusta tutkimushaastattelusta on sovellettu työtä palvelevaksi menetelmäksi. Normaalisti haastateltavia ja haastattelukertoja tulisi olla useita, mutta tässä työssä en pidä tarpeellisena tutkimushaastattelun toteutusta kokonaisuutena. Perustelut valinnoilleni, eli pysyttäytyminen neljässä haastattelussa ja yhdessä haastattelukerrassa, ovat haastateltavien harkittu valinta ja työn luonne. Työn luonne on etsiä näkökulmia Tanssin Keskuksen strategiatyölle ja sen kautta koko Keski-Suomen tanssin kentälle. Työssä ei tutkita haastateltavien sanomaa ja sanoman merkitystä omana kokonaisuutenaan, vaan haastattelujen tuottamaa aineistoa tutkitaan vaikuttajana jo olemassa olevaan prosessiin. Haastattelujen aineistoista etsitään perusteluja tulevaisuuden toimenpiteille ja kehitystyölle. Haastattelujen konsultaatio merkitys luo mielestäni tälle työlle menetelmällisen merkityksen.

Haastattelut, jotka tässä työssä ovat toteutettu, ovat yksilöhaastatteluja ja sopivat puolistrukturoidun haastattelun määritelmiin, vaikka yhtä oikeaa määritelmää ei tälle haastattelun lajille olekaan. Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset ovat kaikille haastateltaville samat, kysymysten järjestys ja sanamuodot saattavat vain muut-

tua haastattelutilanteen mukana. Ominaista kuitenkin on, että haastattelussa on aina sama näkökohta. (Hirsjärvi, Hurme 2001, 47.)

Haastatteluiden tarkoitus oli toimia konsultaationa eli antaa tietoa Keski-Suomen tanssin kentältä. Haastateltavaksi valitsin neljä asiantuntijaa Keski-Suomen tanssin kentältä, kaksi tanssin tuottajaa ja kaksi tanssitaiteilijaa. Haastateltavat valittiin edustamaan 1) Keski-Suomen Tanssin Keskusta ja strategian sisäistä työryhmää, 2) sisäistä työryhmää ja tanssitaiteilijaa, 3) yleistä tanssitaiteen ja kulttuuripolitiikan asiantuntijuutta sekä 4) tanssin freelancer -kenttää. Haastatteluissa haluttiin saada näiden neljän henkilön ammattitieto käyttöön. Haastateltavia ei mainita työssä nimeltä.

Työn ollessa enemmän toiminnallinen opinnäytetyö kuin tutkimus, riittää haastatteluissa saatu suuntaa antava tieto. (Vilkkä, Airaksinen 2004, 63). Tästä syytä haastatteluaineistoa ei ole litteroitu tarkasti, vaan puhtaaksikirjoittaminen on tapahtunut selventävästi. Aineiston selventäminen tarkoittaa, että aineistoista on poistettu kaikki asiaan kuulumaton, eli toistot ja ei-olennaiset tiedot. (Hirsjärvi, Hurme 2001, 137). Työn ollessa katsaus Keski-Suomen tanssin kentän tämän hetkisiin haasteisiin ja kehityskohteisiin kentällä, voi työtä kutsua myös selvitykseksi. Tutkimushaastattelu työssä on konsultaatio tarkkaan harkituille asiantuntijoille. Konsultaatio on vapaa- muotoinen tiedonhankinnan tapa. Aineisto, joka haastatteluilla on kerätty, toimii yhtä aikaa sekä lähteenä, konsultaationa että tutkittavana näkökulmana. Analysointia työssä on tehty sen verran, mitä tarvittavan tiedon löytämiseen on tarvittu. (Vilkkä, Airaksinen 2004, 64.)

Haastatteluilla haluttiin saada erilaisia näkökulmia Tanssin Keskuksen strategiaan. Lisäksi haastattelujen avulla pystytään arvioimaan strategian merkitystä Keski-Suomen tanssin kentälle. Haastatteluvastauksissa näkyy, että kaksi haastateltavista tiesi strategian sisällöstä haastattelutilanteessa. Haastattelutilanteessa strategiaa ei kuitenkaan nostettu esille käsiteltäväksi aiheeksi, vaan strategia mainittiin tutkimuskohteeksi haastattelutilanteessa haastattelijan sivulauseessa. Haastattelukysymyksiä suunniteltaessa mietittiin, mitä haastateltavien tulee tietää etukäteen strategiasta pystyäkseen antamaan tarvittua tietoa. Haasteen haastatteluille loi strategia-asiakirjan salaisuus, sillä asiakirja ei ollut julkaistu vielä haastattelujen aikaan. Tiivis-

tetysti strategiasta sai keskustella avoimesti haastateltavien kanssa, mutta itse asiakirjaa ei saanut antaa haastateltaville luettavaksi.

Haastattelut on avattu ja kirjoitettu kertomalla keskustelujen aiheista ja tiivistämällä lauseita ymmärrettäväksi, kuitenkin pyrkien säilyttämään tekstissä haastateltavien oma ääni ja sanottu tarkoitus. Haastattelijan omat ja keskustelujen myötä syntyneet ajatukset tuodaan esille työn pohdintaosuudessa. Haastattelukysymykset on valittu aukaisemaan aihetta, josta haastatteluilla halutaan tietoa. Kysymykset on tarkoituksen mukaisesti valittu laajoiksi, jotta haastateltavien antama tieto käsittäisi aiheen monipuolisesti. Kysymyksillä ei ole haluttu johdatella haastateltavia, vaan kysymyksillä pyrittiin saamaan aikaiseksi avoin ja monipuolinen keskustelu. Haastattelutilanteiden kesto piteni haastattelujen vähentyessä, eli ensimmäinen haastattelu kesti noin 6 minuuttia ja neljäs eli viimeinen haastattelu kesti noin 25 minuuttia. Aikaraja yhdelle haastattelulle oli 30 minuuttia.

Haastatteluista on nostettu esille haastateltavien mielipiteet kehitettävistä asioista tanssin kentällä Keski-Suomessa. Lisäksi haastatteluista nostettiin esille keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi. Haastattelu toteutettiin kahdella avoimella kysymyksellä. Avoimia kysymyksiä varten oli katsottu etukäteen apukysymyksiä, mikäli haastateltava ei osaisi vastata tai keskustelu ei lähtisi käyntiin. Kaiken kaikkiaan haastateltavat osallistuivat haastatteluun innokkaasti ja mielenkiinnolla, eikä apukysymyksiä tarvittu siinä tarkoituksessa, kun ne oli etukäteen suunniteltu. Keskustelut etenivät avoimesti ja pysyivät aiheessa. Keskusteluissa käsiteltiin yleisesti tanssin asemaa ja tilannetta Suomessa, mutta nämä esille tulleet asiat on rajattu työn ulkopuolelle. Haastattelut olivat syvällisiä keskusteluja ja haastateltavat antoivat ammattitietonsa haastattelijan käyttöön. Haastattelut onnistuivat ja vastasivat työn tarkoitusta.

Haastattelukysymysten avoimuus ja yhteensopivuus työn aiheen kanssa tekevät työstä laadukkaan. Aineiston keräämisessä on pyritty siihen, että aineisto kuvaa kattavasti aihetta, jota tutkitaan. Määrällisyys ei ole niin tärkeää kuin aineiston laatu. Laatu tässä työssä tulee aineiston monipuolisuudesta ja aineiston vastaamisesta esitettyihin työn tavoitteisiin. (Vilkkä, Airaksinen 2004, 67.)

Haastattelukysymykset:

1. MITÄ REALISTISIA TAVOITTEITA TULISI TOTEUTTAA TANSSIN KENTÄLLÄ KESKI-SUOMESSA SEURAAVAN KAHDEN VUODEN AIKANA? (2010 – 2012)

2. IRROTTAUDU AJASTA, RESURSSISTA JA ESTEISTÄ TANSSIN KENTÄLLÄ. MIKÄ ON VILLI VISIOSI TANSSIN KENTÄN TAVOITTEISTA, TOIMENPITEISTÄ JA TULEVAISUUDESTA SEURAAVAN 10 VUODEN SISÄLLÄ?

5.2 Haastattelujen tulokset

Asiantuntija 1. edusti haastattelussa Keski-Suomen Tanssin Keskusta ja strategian sisäistä työryhmää. Hänen mielestään Keski-Suomen tanssin kentällä toteutettavat realistiset tavoitteet vuosille 2010 – 2012 ovat tanssin esitystoimintaa palveleva tila sekä tanssin keskuksen resurssien kasvattaminen. Tanssin esitystoimintaa palvelevalla tilalla hän tarkoittaa monikulttuurista tilaa taiteelle, joka toimisi ensisijaisesti tanssin esiintymistilana ja toissijaisesti harjoitustilana. Esiintymistila ja sen puuttuminen on hänen mielestään suurin ja yleisin ongelma koko Keski-Suomen taiteen kentällä. Esiintymistilan toteutuminen seuraavan kahden vuoden aikana riippuu siitä, mistä saadaan työntekijä panostamaan tilan hankintaan.

Resurssien kasvattaminen tarkoittaa haastateltavalle rahoituksen lisäämistä. Rahoituksen lisäämisellä voidaan vakauttaa tanssin keskuksen henkilöstön toiminta. Tämä tarkoittaa toisen työntekijän työpaikan säilyttämistä ja vakauttamista. Rahoitusta voidaan kasvattaa lisäämällä yhteistyökumppaneiden määrää ja löytämällä sitoutuneita yhteistyökumppaneita. Yhteistyökumppaneilla haastateltava tarkoittaa jo olemassa olevaa Jyväskylän kaupunkia ja hän toivookin kaupungin lisäävän rahoitusta Tanssin Keskukselle. Muita yhteistyökumppaneita ovat tanssin kentän toimijat sekä taide- ja kulttuuriyhdistykset alueella. Uusien yhteistyökumppaneiden saaminen mukaan toimintaan on tärkeää rahoituksen kasvattamisen kannalta. Haastateltava kokee muiden Keski-Suomen alueen kuntien mukaan saamisen vaikeaksi vallitsevan taloudellisen tilanteen vuoksi. Koska alueen pienten kuntien kulttuurin rahoitus on vähäistä, tulisi näiden kuntien muista toimijoista löytyä ensisijaisia yhteistyökumppaneita.

Haastateltava toteaa, että tilan ja rahoituksen sekä yhteistyökumppaneiden saaminen toimintaan vastaa osaltaan tanssijoiden työllistymiseen ja sitä kautta tanssin kentän joihinkin haasteisiin.

Keskusteltaessa tulevaisuudesta haastateltava sai toisessa kysymyksessä vapaasti visioida Keski-Suomen tanssin kentän tavoitteita, toimenpiteitä ja tulevaisuutta seuraavalle kymmenelle vuodelle eli vuoteen 2020 asti. Hänen visiossaan Tanssin Keskuksen toimistolla työskentelisi kolme vakituista työntekijää sekä yksi tanssitaiteilija vähintään osa-aikaisesti kuukausipalkalla, minimissään puolen vuoden periodeissa. Kymmenen vuoden päästä tanssitaiteelle tarkoitettu esiintymistila on vakiintunut ja tilassa on tietty aika ja osa tanssitaiteelle. Haastateltava toteaa, että tilan hallinnointi voi olla järjestetty muualle. Haastateltavan mielestä nämä tavoitteet ovat mahdollisia toteuttaa seuraavan 10 vuoden aikana.

Asiantuntija 2. edusti haastattelussa yleistä tanssitaiteen ja kulttuuripolitiikan asiantuntijuutta. Hän esittää realistisiksi tavoitteiksi seuraavalle kahdelle vuodelle ammattilaistanssiryhmän saamisen Keski-Suomeen, Tanssin Keskuksen ja muiden kulttuuri-toimijoiden yhteistyön tiivistämisen, kansainvälisen toiminnan lisäämisen, ammattilaistreenituntien käynnistämisen, yhteisötanssin korostamisen sisällöntuotannossa sekä olemassa olevien toimintatapojen ja mallien kehittämisen.

Tanssin ammattilaisryhmä on haastateltavan mielestä konkreettinen ja realistinen tavoite, josta on tehty jo aloite ja kiinnostusta ryhmän perustamiseen ja saamiseen alueelle löytyy. Tanssiryhmä toisi suuren askeleen ja ison muutoksen nykyiseen freelancer -ammattilaisuuteen alueella. Ryhmän päätehtävänä olisi esiintyminen. Haastateltava kokee, että Tanssin Keskuksen ja muiden kulttuuri-toimijoiden tulisi tiivistää entistä enemmän yhteistyötä muiden alueen toimijoiden kesken. Tärkeimpänä yhteistyökumppanina haastateltava näkee Keski-Suomen taidetoimikunnan, muut kulttuuri- ja taidealuekeskukset sekä aluekehittäjät. Tavoitteena tulisi löytää tiivis yhteistyön muoto. Muoto voisi olla esimerkiksi rakenteellinen ratkaisu, joka tarkoittaa esimerkiksi pysyvää, yhteen kokoava yhteistyöelintä, jossa suunnitellaan yhteistyötä ja yhteistoimintaa.

Haastateltava kokee, että tanssin kansainvälistä toimintaa voisi alueella olla enemmän. Keski-Suomen alueella näkyy freelancer -tanssitaiteilijoiden vähäisyys. Kansainvälistä toimintaa kehittämällä freelancer -taiteilijoiden määrää alueella voitaisiin kasvattaa. Jo alueella työskentelevien taiteilijoiden kontakteista voisi löytyä jo olemassa olevia kansainvälisiä yhteyksiä. Haastateltava toivoo tällaista ruohonjuuritason kansainvälisyyttä. Toinen kansainväliseen toimintaan kytkeytyvä kehityksen kohde ja tavoite tulisi olla residenssitoiminta. Haastateltava kertoo, että kesällä on paljon erilaisia työtiloja vapaana. Näitä työtiloja voitaisiin yhdistää esimerkiksi Valokuvakeskuksen hallinnoiman taiteilijaresidenssin kanssa Jyväskylässä. Yhteistyökuvio voisi saada aikaiseksi pienimuotoista residenssitoimintaa alueelle. Haastateltavan mielestä kansainvälinen toiminta hyödyntäisi myös esimerkiksi Jyväskylän kesä -festivaalia ja alueen syksyn tapahtumia. Toiminnan puitteissa voitaisiin järjestää kesäleirejä, työpajoja ja kesäkursseja.

Haastateltava nostaa tavoittelemisen arvoiseksi tanssin ammattilaisille järjestettyjen harjoitusten eli treenien mahdollisuuden. Ammattilaistreenit voivat olla pienimuotoista toimintaa, eikä niiden hyöty ole pelkästään treenaamisen mahdollisuudessa, vaan myös säännöllisesti tapahtuvassa yhteistoiminnassa. Toiminta lisää tanssin ammattilaisten verkostoitumismahdollisuuksia ja yhteistyökuvioita.

Yhteisötaide tulisi nähdä työllistävänä mahdollisuutena ja tämän vuoksi yhteisötaiteen korostamista tulevaisuudessa tulisi tavoitella. Haastateltava kertoo Opetusministeriön julkaisemasta strategiaohjelmasta, jossa tarkastellaan kulttuurin vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin. Haastateltavan mielestä tämän strategian puitteissa Opetusministeriö tulee kanavoimaan rahoitusta yhteisötaiteeseen. Tämä on mahdollisuus saada rahaa yhteisötanssin kehittämiseen alueella. Haastateltava tuo esille, ettei yhteisötaidetta aina koeta kuuluvaksi taiteen ytimeen, mutta yhteisötaiteeseen profiloituminen voisi tehdä hyvää alueelle ja lisätä työllisyyttä. Koska Keski-Suomessa on paljon maaseutupitäjiä, haastateltavan mielestä alueella toimisi soveltavan tanssin lähestymistapa.

Haastateltava tiivistää tavoitteiden asettelun lopuksi, että jo olemassa olevan kehittäminen on saavutettavissa pienellä rahoituksen lisäämisellä. Säynätsalon Uuden Polven Museon tanssitapahtumaa voisi kehittää jopa kahden päivän mittaiseksi ta-

pahtumaksi. Tapahtuman lisäarvo tulee tapahtumapaikan eli Säynätsalon vanhan vanerilevytehtaan miljööstä ja kuvataiteilijoiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Haastateltava ehdottaa tuon yhteistyön tiivistämistä, syventämistä ja kasvattamista. Tapahtuman kantavana teemana on ollut keskisuomalaislähtöisyys, josta ollaan kiinnostuneita. Haastateltava kokee, että samojen tanssitaiteilijoiden esiintyminen tapahtumassa ei vähennä yleisön kiinnostusta, vaan taiteilijoista ja heidän uusista teoksistaan ollaan kiinnostuneita Keski-Suomessa.

Haastateltavan visioidessa seuraavaa kymmentä vuotta alueella, hän halusi ottaa huomioon Keski-Suomen laajan tanssinharrastajakentän ja tanssikulttuurin elävöittämisen alueella. Hänen mielestään Jyväskylän tulisi olla pysähtymispaikka useille valtakunnallisille ja kansainvälisille vierailijoille, niin tanssitaiteilijoille kuin tanssiryhmillekin. Haastateltavan mielestä tanssin tulisi näkyä monissa eri paikoissa, kuten kaupunkikuvassa, julkisissa ja yksityisissä tiloissa. Tulevaisuudessa tanssin ammattilaisten vaihto sekä opettajien vierailu alueen ulkopuolelta ja kansainvälisiltä markkinoilta olisi Keski-Suomen alueella luonnollista, ja Jyväskylä koettaisiin kiinnostavan paikkana tanssin ammattilaisten keskuudessa.

Keski-Suomen harrastajateatterikenttä on vahva, ja siksi Tanssin Keskuksen tulisi tehdä alueen useiden pienten näyttämöiden kanssa yhteistyötä. Näyttämöillä saisi näkyä ympärivuotisesti tanssiteoksia. Teoksia tuotettaisiin yhdessä harrastaja- ja ammattivoimin. Esimerkiksi teokset voisivat olla sekä teatteri että tanssiyleisöä kiinnostavia. Haastateltava kokee tanssin yleisesti vieraaksi taiteenalaksi esimerkiksi sinfoniaorkesterin ja kamariorkesterin konserteissa. Kymmenen vuoden päästä taiteiden välinen yhteistyö olisi luonnollista. Haastateltava toivoo, että tanssi saisi tunnistetun paikan suurten julkisten instituutioiden alaisuudessa. Yleisö, joka ei löydä pienille näyttämöille, löytäisi tanssin näiden instituutioiden kautta. Tämä voisi esimerkiksi tarkoittaa alueen tanssiteosten vakituista esittämistä kaupunginteatterissa.

Haastateltava korostaa myös maakunnallisen yhteistyön merkitystä vastaisuudessa. Hän toivoisi, että tanssitaiteilijoita voisi tulevaisuudessa elää ja työskennellä myös muualla kuin Jyväskylässä. Tällä hän tarkoittaa, että tanssitaiteilijoita olisi ympäri maakuntaa. Esimerkiksi hän esittää, että Viitasaarella eläisi tanssitaiteilija, joka tekee tanssia ja taidetta yhteistyössä kunnan harrastajien kanssa. Näin saataisiin koko

maakunta eläväksi. Tämä mahdollistaisi tanssitaiteilijoiden elannon saamisen myös muualta kuin Jyväskylän keskustassa tapahtuvasta toiminnasta. Tanssin roolia aluekehitystyössä voidaan kehittää. Haastateltava näkee, että kymmenen vuoden kuluttua Keski-Suomessa on tanssin ammattilaisryhmä ja vireitä tanssin harrastajaryhmiä.

Asiantuntija 3. edusti haastattelussa Keski-Suomen Tanssin Keskuksen sisäistä strategiaryhmää sekä alueen tanssitaiteilijan näkökulmaa. Haastateltava vastasi ensimmäiseen kysymykseen suoraan, ettei hänen mielestään tanssin esitystila ole vielä kahden seuraavan vuoden aikana mahdollinen tavoite, vaan ajoittuu pidemmälle ajanjaksolle. Hän pohjustaa ajatuksiaan kertomalla siitä, miten hän kokee nykytilanteen ja jo saavutetut asiat. Haastateltavan mielestä Tanssin Keskuksen tuotantorakenteet alkavat olla kunnossa ja organisoitu tanssiteosten myynti ja välitys on kehittynyt huomattavasti. Vuosille 2010 – 2012 hän asettaisi realistisiksi tavoitteiksi Tanssin Keskuksen toiminnan selkeyttämisen tanssin ammattilaisille ja mahdollisille yhteistyökumppaneille. Tämä tavoite tiivistyy Tanssin Keskuksen toiminnan näkyvyyden ja tunnettuuden kehittämiseen. Myös tanssin ammattilaisten työllistymisen lisääminen alueella on tavoiteltavaa. Haastateltava kokee, että muutaman edellisen vuoden aikana Tanssin Keskuksen toiminnassa on saavutettu tavoitteita paljon ja että lähitulevaisuudessa on vaikea nähdä suuria muutoksia.

Tavoite, jonka haastateltava kokee mahdolliseksi saavuttaa vuosien 2010 – 2012 aikana, on Tanssin Keskuksen toiminnan sisällön selkeyttäminen. Haastateltava toivoo, että tanssin ammattilaiset tavoitettaisiin tulevaisuudessa laajemmin ja ammattilaiset saataisiin mukaan toimintaan. Näin heidät saataisiin myös tietoiseksi Tanssin Keskuksen rakenteista ja siitä, miten rakenteet ovat ammattilaisten käytettävissä. Haastateltavan mielestä Tanssin Keskuksen rakenteet tulisi siis saada tutuksi koko tanssin kentälle. Rakenteiden ymmärtäminen tarkoittaa haastateltavan mielestä sitä, että tanssin ammattilaiset ymmärtävät, miten Tanssin Keskus toimii ja on ammattilaisten käytössä. Tähän asti tanssin ammattilaiset ovat itsenäisesti tuottaneet tanssitaiteita. Toivottavaa olisi, että jatkossa Tanssin Keskus pystyttäisiin näkemään tanssitaiteen mahdollisuutena. Konkreettisesti tämä tarkoittaisi rakenteiden saamista käyttöön.

Haastateltava nostaa seuraavien vuosien tavoitteeksi tanssin ammattilaisten työllistämisen. Tätä tavoitetta tulisi pohtia myös siitä näkökulmasta, miten tanssin ammattilaiset työllistävät itse itsensä. Yksi ratkaisu työllistämiseen on Tanssin Keskuksen tuotantotukien muodossa jaettavan rahan määrän kasvattaminen. Tavoitteita ohjaa haastateltavan mielestä keskittyminen Tanssin Keskuksen näkyvyyden kehittämiseen niin toiminnan sisällä kuin ulkopuolellakin. Tanssitaiteen tunnettuuteen täytyy haastateltavan mielestä alueella panostaa.

Haastateltavan visioidessa tanssin kenttää Keski-Suomessa seuraavan kymmenen vuoden aikana, ensimmäiseksi tavoitteeksi nousi tanssin esitystila. Tila voisi olla järjestetty esimerkiksi Jyväskylän kaupungin puolesta. Ihmiset tiedostaisivat tanssin näyttämön ja paikka toisi tanssitaiteelle tunnettuutta. Haastateltava korostaa, ettei kaiken esiintymistoiminnan tarvitse eikä tule olla kyseisessä tilassa, sillä tanssia pitää olla myös muualla. Tärkeintä on, että tanssia on helppo lähestyä. Haastateltava tuo esille muista kaupungeista löytyvät tanssin näyttämöt, joihin on koottuna alueen tanssiohjelmisto ja viimeisin informaatio tanssin kentältä. Tällainen toiminta mahdollistaa tilan ohjelmiston suunnittelun etukäteen, joka puolestaan vahvistaa alueen esitystoimintaa. Tila palvelisi myös vierailijatoimintaa unohtamatta alueen tanssin ammattilaisia.

Haastateltavan mielestä tilan lisäksi realistinen visio kymmenen vuoden kuluessa on alueella toimiva oma ammattilaistanssiryhmä, joka toisi alueelle esitystoimintaa. Haastateltava haluaa korostaa ammattilaistanssiryhmää, joka pystyy toimimaan amatikseen. Ryhmä toimisi samalla alueen yhtenä tanssikasvattajana ja pystyisi palvelemaan eri kohderyhmiä. Tanssiryhmässä olisi otettu tietysti huomioon teosten kierrättävyys. Ryhmä on haastateltavan mukaan tärkeä, sillä se toisi alueelle lisää tanssijan työvuosia. Tanssiryhmä mahdollistaisi myös vakituisia tanssijan työpaikkoja alueella. Ryhmän olemassaolo tarkoittaisi myös, ettei aina uutta teosta työstettäessä tarvitse kerätä uutta esiintyjäryhmää tanssiteoksiin.

Haastateltava toivoo, että seuraavan kymmenen vuoden aikana Jyväskylän Kaupunginteatterin asenne tanssitaidetta kohtaan muuttuisi positiivisemmaksi. Haastateltava kokee, että Jyväskylän kokoisessa kaupungissa tulisi kaupunginteatterissa olla näytelmissä ammattitanssijoita esiintymässä, tietysti ammattitanssijan palkalla. Haasta-

teltavan mielestä tällä hetkellä Jyväskylän kaupunginteatterissa suunnitelmallisesti käytetään tanssin ammattilaisten sijasta tanssin harrastajia. Alhaisella palkkauksella teatteri varmistaa, etteivät tanssin ammattilaiset hakeudu teatteriproduktioihin töihin. Haastateltava haluaa, että tulevaisuudessa teatterissa tanssijoita arvostetaan tanssijoina eikä vain avustajina. Näin myös teatterin näyttämöteosten arvo nousee. Positiiviseksi esimerkiksi haastateltava nostaa Kuopion kaupunginteatterin. Hän ihmettelee sitä, että vaikka Kuopio on pienempi kaupunki kuin Jyväskylä, niin tanssi on arvostaan teatterissa ja myös tanssijoiden palkkaus on asianmukainen. Haastateltava myöntää, että Kuopion tilanteeseen vaikuttaa vahva tanssin koulutus pohja, kansainvälinen tanssifestivaali ja ammattitanssiryhmä. Haastateltavan mielestä asian parantamiseksi myös tanssijoiden oman asenteen ja arvostuksen omaa ammattistatustaan kohtaan tulee myös muuttua positiivisemmaksi. Koska tanssitaiteen ala on ollut kauan huonosti palkattu, tanssin ammattilaiset eivät ole asianmukaiseen palkkaukseen tottuneet. Haastateltava toivoisi ammattilaisten ajavan omia etujaan tiukemmin, joka lisäisi näin ollen myös tanssin ammattilaisuuden arvostusta.

Tulevaisuuden tavoitteiden saavuttamisen keinoiksi haastateltava mainitsee alan puolesta puhumisen ja tunnetuksi tekemisen. Hänen mielestään tulisi toteuttaa erilaista suhdetoimintaa ja valistustyötä tanssista. Haastateltavan mielestä myös tanssin tuottajia tarvitaan puhumaan tanssin puolesta. Haastateltava ei pidä tuottaja-tanssija-vastakkainasettelusta, vaan kokee tuottajan enemmänkin tanssitaiteen hyödyksi.

Asiantuntija 4. edusti freelancer -tanssin kentän näkökulmaa. Vastaukseksi ensimmäiseen kysymykseen Keski-Suomen tanssin kentän tavoitteista vuosille 2010 – 2012 haastateltava kokoaa realistisiksi tavoitteiksi rahoituksen määrän kasvattamisen, residenssitoiminnan, monipuolisen tanssitarjonnan kehittämisen alueella, yleisötyön kehittämisen, Tanssin Keskuksen roolin selkeyttämisen ja nykyisen toiminnan kehittämisen.

Rahoituksen määrän kasvattaminen nykyisestä rahoituksesta tulisi jatkossa olla suhteessa siihen, mitä ja miten paljon on tapahtunut viimeisten vuosien aikana. Haastateltava kasvattaisi rahoitusta nimenomaan Tanssin Keskukselle. Haastateltava kokee osatuotantotuet tärkeiksi juuri freelancer-tanssijan näkökulmasta. Lisäksi rahoituksen

lisääminen Tanssin Keskukseen toiminnan ja henkilöstön ylläpitämiseen on tärkeää. Rahoituksen lisääminen kasvattaa haastateltavan mielestä myös toimintaa ja mahdollistaa kehitystyön.

Toinen tavoittelemisen aihe on residenssitoiminta. Haastateltava muistelee, että aihe on ollut esillä jo aikaisemmin Tanssin Keskukseen keskusteluissa. Haastateltava toivoo, että Tanssin Keskus voisi työllistää 2 – 4 kuukauden periodeissa tanssitaiteilijan työskentelemään residenssiin. Taiteilijat voivat olla sekä alueen sisältä ja ulkopuolelta.

Haastateltavan mielestä tanssia on Keski-Suomessa tarjolla suhteessa edellisiin vuosiin hyvin, mutta hän toivoo, että tarjontaa alueella kehitettäisiin entisestään. Alueen tanssitarjonnassa tulisi ottaa huomioon tanssin monipuolisuus. Eli näyttämöteokset, soveltava tanssi, yhteisötanssi ja kokeellinen tanssitaide saisivat yhtäläillä tilaisuuksia Keski-Suomen tanssin kentällä. Haastateltava jäi miettimään, miten tanssin eri osa-alueet otetaan huomioon Tanssin Keskukseen tuotantotukia jaettaessa. Haastateltava korostaa, että tanssin eri osa-alueet tulisi tulla huomioiduksi ja samalla kateutuksi. Eri tanssin osa-alueisiin panostamalla tavoitettaisiin yleisöä laajemmin. Tämä tarkoittaa taas yleisöpohjan kasvattamista. Haastateltavan mielestä residenssitoiminta on yksi mahdollistaja tanssitaiteen tekemisen syventämiseen. Haastateltavan mielestä Tanssin Keskukseen osatuotantotuet ovat tällä hetkellä pieniä, eivätkä mahdollista taiteellista työtä. Tanssitaiteen sisällön kehittäminen ja sisällön luomiseen tarvittavan ajan ja rahoituksen antaminen ovat haastateltavalle tärkeitä tavoitteita.

Haastateltava asettaa realistiseksi tavoitteeksi yleisötyön kehittämisen seuraavien vuosien aikana. UudenPolvenMuseon tanssitapahtuma ja Tanssin aika -festivaali ovat alueella tärkeitä tapahtumia, joilla on tavoitettu yleisöä. Haastateltava kokee myös työpajat ja osallistavan toiminnan merkitykselliseksi yleisötyön kehittymisessä. Tähän asti osallistavaa toimintaa ei ole tarjottu laajasti alueella. Osallistava toiminta antaisi yleisölle kokemuksia ja liittäisi yleisön paremmin tanssiyhteisöön. Näin tavoitettaisiin yleisöpohjaan myös niitä ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneita tanssista muutenkin kuin lipun ostamisen yhteydessä. Osallistava toiminta mahdollistaa ruohonjuuritason yleisön saavuttamisen. Osallistavalla toiminnalla saavutettaisiin yleisöä, joka

on juuri kiinnostunut tanssista esimerkiksi tanssin kehollisuuden vuoksi. Yleisön sioutuneisuus tanssitaiteeseen tulisi oman kokemuksen kautta.

Haastateltava toivoo Tanssin Keskuksen roolin pohtimista. Haastateltavaa kiinnostaa nimenomaan se, mikä on Tanssin Keskuksen rooli tanssin sisällön tukemisessa? Tanssin Keskus toimii haastateltavan näkökulmasta tällä hetkellä tanssiteosten myyjänä ja välittäjänä, joka on hänen mielestään erittäin hyvä asia. Haastateltava peräänkuuluttaa kuitenkin ajatusta siitä, miten Tanssin Keskus tulee tulevaisuudessa tukemaan rahoituksen kautta yksittäisen taiteilijan työskentelyä.

Tavoitteita vuosille 2010 – 2012 haastateltavan mielestä ovat myös Tanssin Keskuksen rakenteiden päivittäminen ja uudistaminen. Hänen toivoo päätösten teon hallituksen ja taidetoimikunnan välillä kehittyvän. Tulisi miettiä, miten päätösten teko toimisi parhaalla mahdollisella tavalla tanssin kenttä ja toiminta huomioon ottaen. Voisiko esimerkiksi Tanssin Keskus lisätä rahoitusta hallitus ja toimikuntatyöskentelyyn. Nämä ovat haastateltavan mielestä Tanssin Keskuksen sisäisiä haasteita.

Haastateltavan visioissa seuraavaa kymmentä vuotta, hän toivoo freelancer-tanssitaiteilijoiden lisääntyvän alueella. Freelancer-tanssitaiteilijat voisivat keskittyä tanssitaiteen sisällön tuottamiseen Keski-Suomessa, mutta he voisivat toimia myös valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Ammattitanssiryhmän saaminen alueelle on kymmenen vuoden aikana tavoiteltava asia. Tanssiryhmä tuottaisi tanssiteoksia säännöllisesti ja ryhmän toiminta olisi vakaata.

Kymmenen vuoden sisään mahtuu myös tavoitteeksi tanssin esitystila. Haastateltava toivoo tanssin esitystilan olevan yhtäaikaaisesti tanssin esitys- ja harjoitustila. Haastateltavan mielestä tanssin esitystila antaisi statusta koko tanssitaiteelle alueella. Tilan tulisi olla fyysinen paikka, jolloin se edistäisi tunnettuutta ja arvostusta. Lisäksi haastateltava uskoo Tanssin Keskuksen rahoituksen viisinkertaistuvan seuraavan kymmenen vuoden aika. Tällöin myös tuotantotuet olisivat isommat.

Haastateltavan visiossa vierailutoiminta on alueella aktiivista. Vierailutoiminnalla pysyttäisiin tukemaan alueen ulkopuolisia tanssitaiteilijoita ja tuottamaan tanssiteoksia

ulkopuolelta Keski-Suomeen. Keski-Suomen tanssin kentän vahvistuminen mahdollistaa myös Keski-Suomen ulkopuolella toimimisen.

Koska harrastajatoiminta ja tanssinopetuspohja ovat alueella vahvaa, tulisi tätä vahvuutta haastateltavan mielestä hyödyntää. Uusia taiteen tekijöitä tulee saada lisää alueelle. Tanssitaiteen tulisi olla laajasti arvostettu Keski-Suomessa. Tämä näkyisi mahdollisuutena toimia Keski-Suomessa ympärivuotisena tanssitaiteilijana. Ympäri- vuotinen taattu toimeentulo mahdollistaa tanssin ammattilaisten kehittymisen. Ammattilaisten kehittyminen luo monipuolista tanssitaidetta ja sisältöä tanssin kentälle.

Haastateltava toteaa Tanssin Keskuksen hyväksi väyläksi silloin, kun tanssintaiteilijalla on jo valmis paketti markkinoitavaksi ja myytäväksi. Tulevaisuudessa tulee miettiä, vahvistetaanko Tanssin Keskuksen toimesta tätä kuviota, vai tuetaanko tulevaisuudessa myös edellytyksiä ja eri vaiheita ennen valmiin paketin valmistumista. Tulevaisuudessa, jos tanssin esitystila on Tanssin Keskuksen organisoima, Tanssin Keskus voisi tarjota halpaa harjoitustilaa tanssin ammattilaisille. Tanssin Keskuksen toiminnassa voisi kymmenen vuoden kuluessa olla toiminnanjohtaja ja erilaisiin osa-alueisiin erikoistuneita työntekijöitä.

5.3 Tulosten pohdinta ja analysointi

Haastattelut toivat esille paljon kehityksen kohteita ja tavoitteita Keski-Suomen tanssin kentälle. Haastatteluissa tavoitteet olivat vahvasti samanlaisia haastateltavasta riippumatta. Toiset haastateltavat toivat enemmän esille tanssin esitystilan ja rahoituksen merkitystä eli konkreettisia tavoitteita, kun taas toiset haastateltavista pohtivat tavoitteita laajemmasta näkökulmasta. Laajemmassa näkökulmassa pohdittaessa haastateltavat nostivat kuitenkin esille myös konkreettisia tavoitteita. Haastatteluista oli huomattavissa, että haastateltavien rooli tanssin kentällä vaikutti vahvasti näkökulmaan. Samat tavoitteet saattoivat vaihdella haastateltavien välillä sen mukaan miten realistisiksi tavoitteiksi ne koettiin. Esimerkiksi ensimmäinen haastateltava koki tanssin esitystilan tavoitteen realistiseksi tavoitteeksi vuosille 2010 – 2012, kun taas kolme muuta haastateltavaa nostaa tanssin esitystilan tavoitteeksi villissä visiossa

vuosille 2010 – 2020. Haastatteluissa esille tulleet kehityskohteet ja tavoitteet on koottu kuvioon 5 ja niitä pohditaan enemmän tässä alaluvussa.

Haastattelussa esille nousseet tavoitteet liittyvät ketjun lailla toisiinsa. Tavoitteet, joita haastateltavat esittivät vuosille 2010 – 2012, liittyvät suoraan tavoitteisiin, jotka nähtiin toteutuvaksi vasta pidemmän ajan kuluessa eli vuosien 2010 – 2020 aikana. Esimerkiksi tanssin harrastajakentän huomioiminen alueen voimavarana ja tanssin vieminen pienten teattereiden lavoille tarkoittaa automaattisesti yhteistyön lisääntymistä ja uusien yhteistyökumppaneiden löytämistä. Tanssikulttuurin elävöittäminen on yhtä aikaa yleisötyötä, yhteistyötä ja tanssin ammattilaisten työllistämistä. Resurssien vahvistaminen rahoituksen kasvattamisella lisää vakituista henkilökuntaa Tanssin Keskuksen toimintaan ja tuo samalla rahaa ja työvoimaa tanssituotantoihin. Vaikka haastateltavien vastauksista nousi näkyvimmin esille tanssin kentän toimintaan liittyviä tavoitteita, oli ilahduttavaa huomata, että haastateltavat asettivat tavoitteita myös yhteiskunnallisella tasolla. Tällaisia tavoitteita olivat esimerkiksi tanssitaiteen arvostuksen kasvattaminen suurten taideinstituutioiden keskuudessa ja tanssin ammattilaisten oma arvostus ammattiaan kohtaan.

KESKI-SUOMEN TANSSIN KENTÄN TAVOITTEET	
VUOSILLE 2010 -2012	VUOSILLE 2010 - 2020
TANSSIN ESITYSTILA	TANSSIN ESITYSTILA
RESURSSIT	RESURSSIT
AMMATTITANSSIRYHMÄ	AMMATTITANSSIRYHMÄ
YHTEISTYÖ	YLEISÖTYÖ
KANSAINVÄLISYYS	KANSAINVÄLISYYS
RESIDENSSITOIMINTA	MAAKUNNALLISUUS
FREELANCER -TANSSITAITEILIJAT	FREELANCER -TANSSITAITEILIJAT
AMMATTILAISTREENIT	KESKI-SUOMEN TANSSIN KESKUKSEN TOIMINTA
YLEISÖTYÖ	VIERAILUTOIMINTA
KESKI-SUOMEN TANSSIN KESKUKSEN TOIMINTA	
NÄKYVYYS JA TUNNETTUUS	
TANSSIN AMMATTILAISTEN TYÖLLISTYMINEN	

Kuvio 5.

Keski-Suomen tanssin kentän tavoitteet haastattelujen tulokset

Haastattelujen tulokset voidaan tiivistää kuviossa viisi esitettyihin tavoitteisiin. Kuvassa esitetyt tavoitteet pitävät sisällään yksityiskohtaisempia tavoitteita, joita pohdin seuraavaksi. Nämä yksityiskohtaiset tavoitteet on koottu aiheen mukaan kokonaisuuksiksi. Näitä kokonaisuuksia yhdistän Tanssin Keskuksen strategian tavoitteisiin. Esittelen myös haastatteluissa esiin tulleita ja Tanssin Keskuksen keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tanssitaiteen tarvitsema *esiintymistila*, rakennus ja paikka, johon alueen tanssitaide kulminoituisi, on niin kentältä tulevassa viestissä kuin Tanssin Keskuksen strategiasa katsottu tärkeäksi tavoitteeksi. Perusteluja tanssin esiintymistilalle on useita. Jotta Keski-Suomeen saataisiin säännöllistä esitystoimintaa, on alueelta löydettävä paikka tanssin esittämiseen. Tällä hetkellä esitystoiminta tapahtuu hajanaisesti tiloissa, joita ei ole ensisijaisesti suunniteltu tanssin esitystoimintaa ajatellen. Tanssi joutuu sopeutumaan tilojen varsinaisen toiminnan määrittelemään käyttöön, eli tilat ovat ajallisesti huonosti käytettävissä, sillä tilan hallitsijoilla on tilalle paljon käyttöä ja alueen muut toimijat käyttävät samoja tiloja. Aika tanssille näissä tiloissa on hyvin rajallista. Tilojen vuokraaminen on kallista. Tanssiesityksen järjestäminen yhtenä iltana on mahdollista, mutta pidemmän esitysjakson järjestäminen rahoituksen puitteissa on melkein mahdotonta. Tanssi risteilee useissa eri tiloissa ympäri Keski-Suomea, mikä rikastuttaa ja monipuolistaa tanssitarjontaa, mutta yhtä aikaa estää tanssitaiteen profiloitumisen alueella. Tanssia ei liitetä tiettyyn paikkaan eikä tunneta alueella samalla tavalla kuin esimerkiksi teatteri tunnetaan. Tanssin esitystilan saaminen merkitsisi myös tanssin tunnettuuden ja taiteen alan arvostuksen kasvamista Keski-Suomessa.

Tanssin esitystila merkitsee *säännöllisen esitystoiminnan* suunnittelua ja toteuttamista Keski-Suomessa. Esitystoiminnan lisääntyminen vaatii useiden tanssiteosten valmistamista. Tanssin esitystila mahdollistaa tanssin ammattilaisten työskentelyn Keski-Suomessa. Tanssin esitystilalla pystytään kasvattamaan tanssiteosten elinkaarta, eli pidentämään esitysaikaa. Tanssin esitystilan hallinnointi ja tilan käytön suunnittelu työllistää tanssin tuottajia. Tanssin tuottajat pystyvät varmistamaan, että tila on tanssin ammattilaisille helposti käytettävissä. Tämä tarkoittaa tanssituotantojen rahoituksen huomioon ottamista sekä tilan tekniikan suunnittelua juuri tanssiesityksiä palvelevaksi.

Vierailutoiminta niin valtakunnallisesti kuin kansainvälisesti on mahdollista, kun alueella on valmis korkea tanssiprofiilin näyttämö, joka kutsuu pelkällä olemassaolollaan tanssin toimijoita Jyväskylään. Tilan merkitys Tanssin aika -festivaalin järjestämisessä on suuri. Festivaalin lunastettua asemansa Keski-Suomessa ja maamme tanssifestivaalien kentällä, tanssin esitystila loisi mahdollisuuksia festivaalin sisällön tuotantoon. Tanssin tila luo mahdollisuuksia yleisötyölle, tanssin freelancer -kentälle ja ammattitanssiryhmälle.

Tanssin Keskus perustelee strategiassaan tanssin esitystilan asettamista tavoitteeksi esitystoiminnan lisäämisellä ja vakauttamisella. Säännöllinen esitystoiminta lisää tanssin yleisömäärää, tanssin näkyvyyttä ja tunnettuutta, parantaa tanssin ammattilaisten työllistymistä, mahdollistaa monitaiteellisten, kokeellisten ja taiteellisesti kiinnostavien tanssiteosten tuottamisen alueella. Koska uuden tanssiyleisön löytäminen koetaan haasteeksi ja alueen tanssiesitystoiminta vähäiseksi, on säännöllisen esitystoiminnan kehittäminen perusteltua. Lisäksi Tanssin Keskus perustelee strategiassa tanssin esitystilan tavoittelemista näkyvyyden lisäämisellä ja tanssin saatavuuden edistämiseksi.

Keinoja tanssin esitystilan mahdollistamiseksi esiintyi haastatteluissa ja keinoja on tuotu esille myös Tanssin Keskuksen strategiassa. Haastatteluissa esiin nousi yhteistyön mahdollisuus keinona. Yhteistyö mahdollistaa yhdessä muiden taiteen toimijoiden kanssa hallinnoidun tilan ja jo olemassa olevien pienten teattereiden näyttämöiden profiloimisen myös tanssin näyttämöiksi. Yhteistyö muun ohella tarkoittaa suurten instituutioiden roolia tanssin esitystilan saavuttamisessa. Keinona nähtiin Jyväskylän kaupungin rooli tila hankkeen eteenpäin viejänä. Tanssin Keskus asettaa tanssin esitystilan saavuttamisen keinoksi kootun verkoston kulttuuritoimijoista, päättäjistä ja rahoittajista, jotka yhteistyössä etsivät tilan, hankkivat rahoituksen ja suunnittelevat toiminnan kannattavaksi.

Tavoitteena on siis saada Keski-Suomeen tanssin esitystila, joka tunnetaan niin alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti laadukkaaksi tanssitaiteen esitystilaksi. Tanssin esitystila tekee töitä tanssin säännöllisen esitystoiminnan lisäämiseksi ja ylläpitämiseksi. Säännöllinen esitystoiminta pitää sisällään vierailijoita muualta Suomesta ja kansainväliseltä tanssin kentältä. Tanssin esitystila toimii yhteistyössä mui-

den Keski-Suomen taiteen toimijoiden kanssa. Tanssin esitystila tarjoaa tanssituotantojen rahoituksen huomioon ottavia palveluja tanssin ammattilaisille, esimerkiksi kohtuuhintaista harjoitustilaa ja esitystilaa. Tanssin tilan olemassa olo vahvistaa tanssitaiteen näkyvyyttä ja tunnettuutta.

Tanssin Keskuksen *resurssien* kehittäminen vaikuttaa oleellisesti koko Keski-Suomen tanssin kenttään. Tanssin Keskuksen henkilöstön vakauttaminen tarkoittaa, että jatkossa tuottajan lisäksi henkilöstökuluissa otetaan huomioon markkinoinnista ja myynnistä vastaavan työntekijän työpaikka. Markkinoinnista ja myynnistä vastaava työntekijä toimii tällä hetkellä Tanssin Keskuksen toiminnassa hankerahoituksella. Tanssin Keskuksen rahoitusta tulisi lisätä, jotta kyseinen työpaikka säilyisi myös jatkossa. Lisäksi toiminnan vaatimaa henkilöstöä pyritään kasvattamaan tulevaisuudessa. Tämä vaati epäilemättä lisää rahaa toimintaan. Henkilöstön vakiintuminen ja lisääminen vaikuttaa resursseihin positiivisesti.

Tanssin ammattilaisten työllistyminen Tanssin Keskuksen toimesta vaatii rahoituksen lisäämistä siinä, missä esitystilan mahdollistamistakin. Tanssin kentällä perään kuulutetaan freelancer-tanssitaiteilijoiden määrän kasvattamista Keski-Suomen alueella. Rahoitusta kehittämällä voidaan vaikuttaa Tanssin Keskuksen jakamien tuotantotukien suuruuteen ja sitä kautta tanssituotantojen määrään ja laatuun alueella unohtamatta tanssin ammattilaisten työllistymistä. Resurssien kehittäminen vaikuttaa myös residenssitoiminnan kehittämiseen, kansainväliseen yhteistyöhön ja Tanssin Keskuksen olemassa olevien toimintojen kehittämiseen. Olemassa olevien toimintojen kehittäminen tarkoittaa Tanssin Keskuksen järjestämien tapahtumien vahvistamista ja maakunnallisen tanssin saatavuuden ennalta parempaa tarjontaa.

Tanssin Keskuksen strategiassa resurssien vahvistamisen perusteluiksi katsotaan alueen yksipuolinen tanssitarjonta, jota voidaan rahoitusta lisäämällä kehittää. Tanssitaiteilijoiden toimeentulo ei ole taattu tanssiteosten valmisteluvaiheessa. Rahoitusta lisäämällä voidaan edesauttaa taiteilijoiden taiteellista työtä ja esiintyjien harjoitusajanjaksoa. Vapaan kentän rahoituksen ollessa valtion osalta pientä, tulee Tanssin Keskuksen toiminnan kautta mahdollistaa nimenomaan vapaan kentän mahdollisuuksia tanssitaiteen tuottajana alueella.

Keinoja resurssien vahvistamiseen ovat yhteistyön lisääminen ja olemassa olevan yhteistyön tiivistäminen. Yhteistyön lisääminen ja tiivistäminen vaatii Keski-Suomen alueen kuntien, erityisesti Jyväskylän kaupungin, vahvemman roolin ottamista mitä tulee toiminnan rahoitukseen. Resurssien vahvistaminen vaatii tiiviin yhteistyömuodon löytämistä eri toimijoiden kesken. Keinoja rahoituksen lisäämiseen ovat puhuminen tanssin ja Tanssin Keskuksen toiminnan puolesta päättäjille ja yhteiskunnallisille vaikuttajille sekä eri rahoitusvaihtoehtojen kartoittaminen tuottamalla sisällöltä ja tavoitteilta erilaisia projekteja.

Resurssit tulisivat tulevaisuudessa olla suhteessa toiminnan laajuuteen. Resurssien lisääntyminen tulee näkymään vahvana ammatillisena osaamisena vakiintuneessa henkilöstössä ja rahoituksen määrän kasvussa. Resurssit mahdollistavat useita erilaisia toimintamuotoja Tanssin Keskuksessa sekä monipuolisen yhteistyöverkoston.

Resurssien rinnalla tavoiteltavana asiana Keski-Suomen tanssin kentällä on *yhteistyön lisääminen* eri toimijoiden kesken. Yhteistyöllä edistetään tanssin ja Tanssin Keskuksen tunnettuutta ja näkyvyyttä alueella sekä yleisesti että eri toimijoiden keskuudessa. Yhteistyön mahdollisuus tanssin ammattilaisten keskuudessa on myös tavoiteltava asia siinä missä yhteistyö tanssin kentän rajojen ulkopuolella. Tanssin ammattilaisten yhteistyötä voidaan lisätä järjestämällä jo kauan alueelle kaivattu ammattilaistreenimahdollisuus. Ammattilaistreenin merkitys ei ole vain tanssin ammattilaisten ammattitaidon ja kehon kunnossapidossa, vaan myös treenitilaisuuden luomassa verkostoitumismahdollisuudessa. Verkostoitumismahdollisuudella vaikuteetaan myönteisesti tanssin ammattilaisten yhteistyöhön. Tanssin Keskus on nimennyt strategiassaan tanssin ammattilaisille järjestettävän treenimahdollisuuden tavoitteeksi, ja tavoitteen saavuttamiseksi on järjestetty tapaaminen, jossa ammattilaistreenien rakennetta ja sisältöä on suunniteltu yhdessä tanssin ammattilaisten kanssa.

Haastatteluissa tuli esille *ammattitanssiryhmän* merkitys Keski-Suomen tanssin kentälle. Kolme haastateltava mainitsee ammattitanssiryhmän saamisen Keski-Suomeen tulevaisuuden tavoitteeksi. Tanssin Keskuksen strategisissa tavoitteissa on mainittu ammattitanssiryhmän perustamisen edesauttaminen. Perusteluja ammattitanssiryhmän perustamiselle ja ryhmän toiminnan tukemiselle ovat esimerkiksi jo tanssin kentällä olemassa oleva aloite ja kiinnostus ammattitanssiryhmää kohtaan. Ammattitans-

siryhmä toisi kaivattua muutosta Keski-Suomen freelancer-tanssin kentälle eli freelancer-tanssitaiteilijan mahdollisuuksiin Keski-Suomessa. Ryhmä toisi alueen esitystoimintaan kaivattua lisäystä ja vakautta. Ammattitanssiryhmän rooli tanssiyleisön kasvattajana on toivottua ja odotettua. Lisäksi ammattitanssiryhmä pystyisi tuottamaan kierrätettäviä tanssiteoksia, joiden kohderyhmät on ennalta otettu huomioon. Näin tanssin monipuolisuus korostuisi alueella. Ennen kaikkea ammattitanssiryhmä toisi Keski-Suomeen lisää tanssijan työvuosia ja täten lisäisi tanssin ammattilaisten työllistymistä.

Ammattitanssiryhmän perusteluilla vastataan haasteisiin, jotka liittyvät Tanssin Keskuksen asettamiin tavoitteisiin tanssin esitystoiminnan lisäämisestä ja vakiinnuttamisesta. Ammattitanssiryhmä tavoittaisi uusia yleisöjä ja tuottaisi koko maakuntaan säännöllisesti tanssiteoksia. Kun tavoitteena on tanssiteosten elinkaarten pidentäminen, ammattitanssiryhmä voi vaikuttaa tähän tavoitteeseen myönteisesti. Ammattitanssiryhmä voi olla myös keskisuomalaisen tanssin vientivaltti niin valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin.

Keinoja ammattitanssiryhmän perustamiseen ja saamiseen Keski-Suomeen on Tanssin Keskuksen rahoituksen suuntaaminen niille tanssin ammattilaisille, jotka ovat kiinnostuneita, motivoituneita ja sitoutuneita ryhmän toimintaan ja ryhmän kautta tanssin tekemiseen. Rahoituksen mahdollistaminen tarkoittaa sitomattoman rahan määrän lisäämistä Tanssin Keskuksen budjettiin. Tanssin Keskuksen esimerkillä kannustetaan alueen muita toimijoita ja alueen rahoittajia yhteistyöhön ammattitanssiryhmän kanssa.

Residenssitoiminnan tarve yhdessä kansainvälisen yhteistyön ja freelancer-tanssitaiteilijoiden mahdollisuuksien lisäämisen kanssa ovat osa tanssin kentän tulevaisuutta. Haastatteluissa residenssitoimintaa perustellaan yhtenä yhteistyön lisäämisen muotona. Residenssitoiminta lisäisi freelancer-tanssitaiteilijoiden työllistymistä alueelle. Toiminta toisi alueelle taiteellista sisältöä ja olisi kiinnostavaa myös yleisön silmissä. Kiinnostavuus taas lisäisi näkyvyyttä julkisuudessa. Residenssitoiminta ja kansainvälinen yhteistyö tuottaisi yhdessä alueelle tanssikursseja, työpajoja ja jopa tanssileirejä. Tanssin kentän monipuolisuus lisääntyisi residenssin tuoman mahdollisuuden ja kansainvälisen yhteistyön muodossa. Samalla residenssitoiminta mahdol-

listaa tanssitaiteilijoille intensiivisen taiteellisen työskentelyjakson. Tanssin Keskus toteaa strategiassaan kokeellisen ja taiteellisen työn mahdollistamisen tällä hetkellä vähäiseksi. Tästä syystä tanssin residenssitoiminta on alueelle tervetullutta.

Keinoja *kansainvälisen yhteistyön* aloittamiseen ovat tanssin kentällä jo olemassa olevat kontaktit. Tanssin ammattilaisten kontaktit ulkomaille luovat verkoston, josta voidaan alkaa rakentaa kansainvälistä toimintaa. Toiminta tarkoittaa kansainvälisten tanssitaiteilijoiden jaksottaista työllistymistä Keski-Suomeen residenssitoiminnan, tanssin opetusta tarjoavien koulujen ja alueen festivaalien ja tapahtumien muodossa. Keski-Suomessa ja Jyväskylässä on varsinkin kesäaikaan paljon tyhjiä työtiloja tanssitaiteen tekemiseen. Näiden työtilojen käyttö yhteistyössä alueelta löytyvien residenssien kanssa mahdollistaa intensiivisen tanssin luomisen ajanjakson Keski-Suomeen sekä keskisuomalaisille että alueen ulkopuolelta tuleville tanssitaiteilijoille. Hankerahoituksen mahdollisuus on otettu huomioon Tanssin Keskuksessa vierailujen toteuttamiseksi.

Tanssin Keskus haluaa strategiallaan nostaa *yhteisötanssin* merkitystä tulevaisuuden tanssin kentän työllistäjänä sekä *maakunnallisen tanssitarjonnan* mahdollisuutena. Myös haastatteluissa esiintyi pohdintaa yhteisötaiteen ja yhteisötanssin merkityksestä tanssin kentän tulevaisuutta ajatellen. Yhteisötanssista puhuttiin myös tanssin soveltavan käytön mahdollisuutena ja se mainittiin monipuolisen tanssitarjonnan yhteydessä. Yhteisötanssin ja soveltavan tanssin merkitys on nimenomaan niiden maakunnallisen käytön mahdollisuudessa ja yleisöpohjan vahvistamisessa. Keski-Suomessa on paljon maaseutua ja asutus on jakautunut laajalle alueelle. Tanssitarjonta ei ole levinnyt kaikkialle maakuntaan. Yhteisötanssia voidaan käyttää lähestymistapana tavoittaa yleisöä ja tarjota kokemuksia myös Jyväskylän ulkopuolelle. Yhteisötanssi ja tanssin soveltava käyttö tarjoaa myös perustelua alueen rahoittajille. Yhteiskunnallinen arvo tulee tanssin keinoin maakunnan elävöittämisestä. Valtion rooli tanssin rahoittajana korostuu Opetusministeriön julkaisussa *Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia - ehdotus toimintaohjelmaksi 2010 – 2014*. Rahoituksen saaminen yhteisötanssiin ja tanssin soveltavaan käyttöön tarjotaan valtion taholtakin. Yhteisötanssin ja tanssin soveltavan käytön kautta rakennetaan yleisöpohjaa. Tanssin kokemuksellisuuden mahdollistaminen muutenkin kuin esitystoiminnalla voivat luoda yleisölle sitouttavia tanssikokemuksia.

Keinoja yhteisötanssin aseman ja tarjonnan lisäämiseksi on yhteisötanssin huomiointi Tanssin Keskuksen tuotantotukia jaettaessa. Rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen alueen rahoittajien kanssa yhteistyötä tehden ja valtion linjaukset huomioidaan ottaen voidaan lisätä yhteisötanssin tarjontaa Keski-Suomessa. Keinoja on myös yhteisötanssin ja soveltavan tanssin työllistämisen vaikutusta korostava viestintä.

Tanssin Keskuksen tulevaisuus tanssin kentän toimijana on pohdinnan arvoinen. Haastatteluissa esille tuli toiminnan rahoituksen lisäämisen tarpeellisuus, jotta resursseja toiminnan määrän ja laadun huomioidessa voidaan kehittää. Resurssien kehitys liittyy rahoituksen lisäämiseen, jotta henkilöstö voidaan vakauttaa ja tulevaisuudessa sitä voidaan lisätä. Toiminnan määrä ja laatu tulee esille haastateltavien esille tuomissa kehityksen kohteissa. Jotta ammattilaistreenit voidaan toteuttaa ja residenssitoimintaa ja kansainvälistä yhteistyötä lähdetään muiden toimintojen rinnalla kehittämään, vaaditaan toimintaan lisää resursseja. Jo olemassa olevat toiminnan muodot kuten Uuden Polven Museon tanssitapahtuma ja yhteistyö Tanssin aika -festivaalin kanssa tulisi olla myös tulevaisuudessa toiminnan keskipisteitä. Tapahtumien kehitystyö vaatii toiminnalta resursseja. Tanssin Keskuksen toiminnan ydin on tanssin ammattilaisten kanssa tehtävä työ tanssin tarjonnan edistämiseksi Keski-Suomessa. Tanssin ammattilaisten työllistäminen on yksi Tanssin Keskuksen tavoitteista, ja tämä on mahdollista tuotantotukia lisäämällä. Tanssin Keskuksen tulevaisuuteen liittyy oleellisesti Tanssin Keskuksen roolin miettiminen tanssin kentällä. Haastatteluissa tuli esille, että Tanssin Keskus koetaan tällä hetkellä tanssin myyjänä ja eteenpäin välittäjänä. Tulevaisuudessa Tanssi Keskus voisi olla enemmän mukana jo tanssiteosten ja taiteellisen työn alussa, mahdollistamassa tanssin ammattilaisten työskentelyä. Tanssin Keskuksen organisaation rakenteiden säännöllinen päivittäminen ja toimielinten toimivuuden varmistaminen koetaan toiminnan kannalta tärkeäksi.

Haasteiden linkittyessä niin vahvasti toisiinsa on erotettava toisistaan keinot ja tavoitteet. Tanssin Keskuksen on toiminnassaan muistettava, että tavoitteet voivat olla keinoja toisille tavoitteille. Suunnatessa toimintaa tiettyyn yksittäiseen tavoitteeseen pyritään yhtä aikaa tavoittamaan muita asioita kentällä. Toiminnassa ei kuitenkaan tule yrittää heti vastata kaikkiin haasteisiin, vaan toteutetaan yksi tavoite kerrallaan ja varaudutaan työhön usealla suunnitelmalla. Toiminnassa on otettava huomioon tavoitteiden realistisuus ja mahdollisuus ja sitouduttava tavoitteiden toteuttamiseen.

5.4 Jatkotoimet

Tässä alaluvussa esitellään toimintaehdotuksia Keski-Suomen tanssin kentälle. Samalla korostetaan Tanssin Keskukseen strategisia valintoja, joihin Tanssin Keskukseen tulisi keskittyä seuraavan kahden vuoden aikana eli vuosina 2010 – 2012. Tanssin Keskukselle tarjotaan toimintamalleja seuraavalle kahdelle vuodelle. Työni tuloksena ehdotan Tanssin Keskuksen toiminnassa keskittymistä tanssin esitystilan hankintaan, resurssien kasvattamiseen ja yhteistyön lisäämiseen. (Kuvio 6.) Yhteistyötä lisäämään ja keskisuomalaista tanssitaideita vahvistamaan suosittelen ammattitanssiryhmän edesauttamista alueelle, kansainvälistä yhteistyötä ja residenssitoiminnan alullepanoa sekä yhteisötanssin ja maakunnallisen tanssitarjonnan takaamista. Muistutan myös, että Tanssin Keskukseen tulee kehittää omaa organisaatiotaan muun kehitystyön lomassa.

Keski-Suomen Tanssin Keskukseen toiminnan painopisteet vuosille 2010 - 2012	
Toiminnan painopiste:	Toimintaehdotus:
Tanssin esitystila	Tanssin esitystila -hanke, yhteistyö
Resurssien kasvattaminen	Yhteistyötoimikunta, yhteistyökumppanit
Ammattitanssiryhmä	Tanssitaiteilijoiden tukeminen ja ryhmän puolesta puhuminen
Kansainvälinen yhteistyö ja residenssitoiminta	Yhteistyö Jyväskylän Kesä, Tanssin Aika, tanssioppilaitokset, Keski-Suomen kunnat
Yhteisötanssi ja maakunnallinen tanssitarjonta	Yhteistyö OPM perusteluilla, tanssikiertue
Tanssin Keskukseen oma toiminta	Arvioinnin järjestäminen

Kuvio 6.

Keski-Suomen Tanssin Keskukseen toiminnan painopisteet vuosille 2010 – 2012

Seuraavan kahden vuoden aikana laitetaan vireille *hanke, jonka tarkoituksena on saada Keski-Suomeen tila tanssin esitystoiminnalle*. Hankkeeseen etsitään systemaattisesti yhteistyökumppaneita. Yhteistyökumppaneiksi kartoitetaan toimijoita tai-

teen ja kulttuurin kentältä, julkisilta tahoilta kuten esimerkiksi Jyväskylän kaupungin päättäjäistä ja Keski-Suomen ELY:sta (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus). ELY:n valintaa yhteistyökumppaniksi perustellaan sen maakunnallisen roolin ja tehtävän vuoksi. ELY:n tehtävä on kulttuuriyrittäjyyden ja luovan talouden, kulttuuritoimijoiden ja muiden aluekehittäjien yhteistyön sekä taide- ja kulttuuripalveluiden uusien muotojen vahvistaminen. Hankkeella lisätään Tanssin Keskuksen yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa, lisätään Tanssin Keskuksen ja tanssitaiteen näkyvyyttä ja tunnettuutta alueella ja kehitetään Tanssin Keskuksen resursseja. Hankkeen lopputuloksena Keski-Suomessa toimii tanssitaiteen esitystoimintaan erikoistunut tila, jonka puitteissa alueella on vahvaa ja säännöllistä esitystoimintaa. Hankeen tarkoituksena on lisätä tanssin ammattilaisten työllistymistä ja tuottaa Keski-Suomeen tanssin kiertue-toiminnan pohjan, maakunnallisen tanssintoimijoiden ja mahdollisten esitystilojen verkoston sekä suunnitelmallisen esitystoiminnan maakuntaan.

Resurssien kasvattamiseksi ja vakiinnuttamiseksi *Tanssin Keskus syventyy seuraavan kahden vuoden aikana yhteistyön kehittämiseen*. Yhteistyön vahvistaminen Keski-Suomen alueella toimivien muiden taide- ja kulttuuriyhdistysten kanssa vaatii aikaa ja työvoimaa. Lisäksi tarvitaan yhteistyötä organisoimaan ja varmistamaan *yhteistyöelin tai yhteistyötoimikunta*. Toimikunnan kokoaminen tapahtuu esimerkiksi Keski-Suomen taidetoimikunnan tai ELY:n toimesta. Toimikunnassa tuotaisiin esille eri yhteistyötahojen ajankohtaisia tapahtumia, suunniteltaisiin yhteistyötä ja kehitettäisiin tahojen toimintaa. Yhteistyötoimijoiden resursseja voidaan toimikunnan ansiosta tiivistää ja yhdistää. Tämä lisää tahojen omien resurssien vahvuutta. Toimikunnassa käytävä keskustelu alueellisesta ja valtakunnallisesta kulttuuri- ja taidepolitiikasta ja rahoitusmahdollisuuksista edesauttaa taide- ja kulttuuritoimijoiden yhteistyötä. Yksi yhteistyön muoto on tapahtuma. Yhteistyötoimikunta suunnittelee kaikkia toimijoita palvelevan tapahtuman, joka tullaan järjestämään vuosittain säännöllisesti. Esimerkkinä voisi olla Keski-Suomen päivä. Tapahtumassa yhdistetään useita kulttuurin- ja taiteenlajeja sekä julkisen hallinnon tavoitteita tapahtuman muodossa.

Ammattitanssiryhmän perustaminen Keski-Suomeen vaatii ensisijaisesti sopivien tanssitaiteilijoiden löytämistä. Tanssiryhmän edesauttaminen alueelle on jo aloitettu Tanssin Keskuksen tuotantotukipäätösten muodossa. Tanssin Keskuksen on sitouduettava tukemaan tuotantotukipäätöksissään ryhmää myös tulevaisuudessa, jotta

ryhmän vakaa toiminta on mahdollista. Tanssin Keskus ei voi yksin vastata ryhmän toiminnan rahoituksesta, mutta se voi esimerkiksi luoda myönteisen toimintaympäristön ryhmälle. Myönteinen ympäristö syntyy tanssiryhmän julkisella puolestapuhumisella ja Tanssin Keskuksen yhteistyökumppaneiden kesken. Tanssiryhmästä on saatava haluttu koko Jyväskylän alueella eri toimijoiden kesken unohtamatta yleisöä. Kun alueelle saatu tanssiryhmän on esittänyt muutaman kokoillan tanssituotannon, voidaan puhua Jyväskylässä toimivasta ammattiryhmästä. Ryhmän toiminnan edesauttamiseksi katsotaan esimerkiksi Kuopiossa toimivasta Tanssiteatteri Minimistä. Esimerkin mukaan katsotaan tarpeelliseksi, että tanssiryhmälle löydetään alueelta tila toimia. Tämä tarkoittaa ensisijaisesti harjoitustilaa, mutta pidemmällä tähtäimellä myös esitystilaa. Minimien toiminnan alussa Joroisten kunta tarjosi tanssiteatterille harjoitustilan ja tanssiteatteri puolestaan tarjosi kunnalle tanssiteatteriesityksiä. Tällaista toimintamallia voisi soveltaa myös Jyväskylässä tai alueen muiden kuntien kesken. Tanssin Keskuksen rooli on olla yhteistyön puolestapuhujana. Ensimmäinen tehtävä ammattitanssiryhmän puolesta on valita tanssitaiteilijat, joita lähdetään sitoutuneesti tukemaan esitystuotannon saamiseksi Jyväskylään. Tuen myöntämisen perusteeksi voidaan kirjata, että esitystuotanto pyrkii tanssiryhmätoimintaan tulevaisuudessa. Tanssin Keskuksen toinen tehtävä on puhua tanssiryhmästä ja vaikuttaa julkisella tasolla yleisön ja sidosryhmien haluun saada alueelle ammattitanssiryhmä.

Tanssitaiteen *residenssitoiminnan ja kansainvälisen yhteistyön* käynnistäminen Keski-Suomeen vaatii yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Kansainvälisen yhteistyön käynnistämistä auttaa keskustelun avaus tanssin kentän ja muiden alueen kulttuuri- ja taidetoimijoiden kanssa. Kansainvälisten vieraiden lisäksi tulee miettiä miten keski-suomalaisia tanssitaiteilijoita saadaan kansainvälistymään. Kansainvälisiä vieraita alueelle voitaisiin saada esimerkiksi kurssitoiminnan mukana, jota voitaisiin järjestää yhteistyössä Jyväskylän Tanssiopiston, Koskelan Tanssin ja Jyväskylän ammattiopiston taiteenperusopetuksen kanssa. Muita yhteistyömahdollisuuksia kurssi ja esitystoimintaa ajatellen ovat Jyväskylän Kesä -festivaali ja Tanssin Aika -festivaali.

Kansainvälisyyttä alueelle toisi myös residenssitoiminta. Tanssitaiteilijat Suomen ulkopuolelta voisivat saada taitelijaresidenssin Jyväskylästä yhteistyössä Jyväskylän grafiikkakeskuksen ja Luovan valokuvauksen keskuksen kanssa. Yhteistyön tuloksena olisi esimerkiksi tanssi/grafiikka/valokuva -projekti, jossa jokaisen taiteenalan tai-

teilija työskentelisi kesän ajan residenssissä yhdessä ja lopputuloksena järjestettäisiin näyttely, joka toisi esille monitaiteellisen kokonaisuuden tanssin, grafiikan ja valokuvien keinoin. Tähän projektiin voisi luontevasti liittää myös UudenPolvenMuseon tanssitapahtuman. Muita yhteistyömahdollisuuksia residenssitoiminnalle ja kansainvälisten tanssitaiteilijoiden vierailulle Keski-Suomeen ovat Viitasaarelta löytyvä taiteilijaresidenssi Tuulensuu ja Keuruun residenssi Santun talo. Myös Sisä-Suomen tanssin aluekeskuksen yhteinen residenssitoiminta luo mahdollisuuksia tanssitaiteilijan residenssistä Tampereella Toriateljeessa. Keskisuomalaisia tanssitaiteilijoita kansainvälistymistä voidaan tukea kartoittamalla tanssitaiteen residenssit Suomen ulkopuolella ja solmimalla yhteistyösopimuksia ulkomaalaisten tanssin toimijoiden kanssa.

*Yhteisötanssin ja maakunnallisen tanssitarjonnan takaamiseksi Tanssin Keskukseen tulee olla perillä Opetusministeriön *Taiteesta ja Kulttuurista hyvinvointia selvityksestä* ja selvityksen tuottamista toimenpiteistä. Selvitys antaa perusteluja yhteistyölle ELY:n, Keski-Suomen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Tanssin Keskukseen tuottama tanssikiertue vie tanssitaidetta kaikkialle Keski-Suomeen. Tanssikiertueen toteutukseen tarvitaan rahoitus ja Tanssin Keskukseen tulee huomioida kiertueen vaatima työmäärä myös henkilöstössä.*

Tanssin Keskukseen kehittäessä tanssin toimintaympäristöä ja tanssitaiteen mahdollisuuksia on sen huomioitava myös *oman organisaation kehittäminen*. Systemaattista toiminnan punnitsemista ja arviointia tulisi tapahtua vähintään kerran vuodessa. Arviointi tulisi toteuttaa hallitustyöskentelyn ulkopuolella kuitenkin niin, että hallitus järjestää ja ohjaa arviointia. Arvioinnilla etsitään Tanssin Keskukseen sisäisen toiminnan haasteita. Tanssin Keskus voisi myös miettiä kuukausittain tapahtuvaa henkilökunnan itsearviointia esimerkiksi kahvipöydän merkeissä. Arvioinnin avulla Tanssin Keskus on ajan tasalla toimintaan vaikuttavista tekijöistä, ja tulevaa työtä voidaan suunnitella ja valmistella etukäteen. Näin henkilökunnan resurssit saadaan paremmin käyttöön.

6 YHTEENVETO

Opinnäytetyöni kertoo Keski-Suomen tanssin kentän nykytilasta. Tanssin kenttää on tarkasteltu useasta näkökulmasta ja sen haasteet on koottu ottamalla huomioon mahdollisimman monta tekijää kentällä. Oman arvon opinnäytetyölle ja kentän kehitykselle tuo Tanssin Keskukseen laatima strategia. Strategia on luotu Tanssin Keskukseen toimintaa ohjaavaksi ja kehittäväksi. Tanssin Keskukseen toiminnalla pyritään taas vastaamaan kentän haasteisiin ja kehitystarpeisiin. Tällä työllä painotetaan strategian merkitystä ja arvotetaan Tanssin Keskukseen toimintaa tuleville vuosille. Tämä työ luo tulevaisuuden mielikuvia tanssitaiteesta Keski-Suomessa.

Strategioiden ja kehityssuunnitelmien aikakautena strategiasta on tullut muotisana ja strategiasta monesti itseisarvo. Monesti unohdetaan, että strategia on kuitenkin valmiina ajattelussa ja tavassa toimia. Mikäli strategia tunnetaan vain ulkoisesti ohjeina ja tavoitteina, jotka ymmärretään vain niiden kirjallisena muotona, voidaan todeta, ettei strategia ohjaa organisaatiota. Strategian ei tule olla vain toiminnasta päättävien luoma asiakirja, vaan strategian tulee toteutua nimenomaan organisaation jokaisen rivityöntekijän tavassa tehdä töitä ja päätöksissä, jotka liittyvät työhön. Strategia on jatkuva prosessi organisaatiossa. Se on tahtotila, suunnitelma, muutoksien hyväksyminen, sopeutumista, epäonnistumista ja onnistumista.

Tanssin Keskus antaa hyvän esimerkin kulttuuriyhdistyksen tarpeesta kehittyä, vastata muutokseen ja varautua tulevaisuuteen. Taide- ja kulttuuritoimijoiden keskuudessa on jo kauan valinnut eräänlainen apatia. Toimijoiden vähäiset resurssit, taiteen ja kulttuurin itseisarvo ja jatkuva toiminnan olemassaolon todistamisen tarve vähentää muiden arvostusta ja ajaa toimijat yhä ahtaammalle. Vanhat toimintatavat määräävät liian usein toimijoiden menettelyä. Taide ja kulttuuri tarvitsevat strategioita, toiminnan arvottamista ja kehittämistä taatakseen tulevaisuudessa mahdollisuudet tasa-arvoiseen olemassaoloon muiden alojen rinnalla. Tulevaisuuden muutostekijöitä ovat taiteen ja kulttuurin rahoituspohjan uudistuminen, monikulttuurisuus, väestörakenteen muutokset ja luovuuden merkityksen korostuminen tulevaisuuden tuotteissa ja palveluissa teollisuudesta ympäristöön ja sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Näihin muutokseen vastaaminen ja sopeutuminen vaativat toimintoja monissa kulttuuri organisaatioissa.

Mitä pidemmällä strateginen prosessi organisaatiossa on, sitä nopeammin muutoksiin voidaan vastata. Tanssin Keskuksen strategia on valmistavaa työtä pitkällä aikajänteellä.

Tämän opinnäytetyön tuloksena ovat suorat toimintaehdotukset Keski-Suomen tanssin kentän kehittämiseksi. Kehittäjän rooli on osoitettu Tanssin Keskukselle, mutta ympärille on koottu mahdollisia yhteistyökumppaneita vastuuta jakamaan. Toimintaehdotuksia tarkastellessa voidaan todeta, että tanssin kenttä on muutostilassa ja seuraava askel on lähteä toteuttamaan ehdotuksia. Toimintaehdotukset vaativat tarkkaa suunnittelua ja toteutukseen on varattava niin henkilöstöä kuin työaikaa. Ne ovat kuitenkin keinoja ja työkaluja valmistella tanssin kenttää ja, miksei koko Keski-Suomea tulevaan. Haasteisiin vastaamalla osoitetaan herkkyyttä toimijana ja asiantuntijuutta alalla.

Seuraavat kaksi vuotta luovat edellytyksiä ja pohjaa jopa kymmenen vuoden tavoitteille. Strategian kannattavuuden puolesta on toimintaan tartuttava heti. Tavoitteiden ja fokuksitujen kehittämiskohteiden tulee näkyä niin Tanssin Keskuksen päätöksen teossa kuin myös uusissa toimintamuodoissa. Ensimmäisen vuoden seuranta kertoo, miten toiminnassa on pystytty vastaamaan strategian luomiin linjauksiin. Seurannan tuottaman informaation mukaan Tanssin Keskuksen on pystyttävä muuttamaan toimintaansa tai tarkistettava tavoitteet omien resurssien mukaiseksi.

Opinnäytetyön tulosten arvo pystytään mittaamaan niiden toteutusvaiheessa. Voidaan kuitenkin todeta, että toimintaehdotuksiin tarttumalla vastataan Keski-Suomen tanssin kentän esille tuomiin haasteisiin. Opinnäytetyön arvo muodostuu siitä, miten työn tilaaja tulee sitä toiminnassaan hyödyntämään. Opinnäytetyöhön on koottu kuitenkin oleellinen tieto Keski-Suomen tanssin kentästä vuonna 2010 ja sen tulevaisuuden näkymistä. Tämä koottu tieto summaa tietyn aikakauden ja aloittaa uuden.

LÄHTEET

Auvinen, Ellinoora 2006. Arkiharha. Nykytanssiteoksen esityskertojen lisääminen tuottajan näkökulmasta. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon ammattikorkeakoulu tutkinnon opinnäytetyö.

Heikkala, Juha 2001. Järjestön strategia (1. painos). Tampere: Cityoffset Oy.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 1997. Tutki ja kirjoita (1. painos). Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Hirsjärvi, Sirkka & Helena Hurme 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö (1. painos). Helsinki: Yliopistopaino.

Opetusministeriö 2010:1. Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia – ehdotus toimintaohjelmaksi 2010 – 2014. Helsinki: Yliopistopaino

Taiteen keskustoimikunta, Valtion tanssitaidetoimikunta 2010. Tanssissa on tulevaisuus. Tanssin visio ja strategia 2010 – 2020 (1. painos). Helsinki: Lönnberg Painot Oy.

Vilkkä, Hanna & Airaksinen, Tiina 2004. Toiminnallinen opinnäytetyö (1. -2. painos). Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus 2010. Keski-Suomi. Viitattu 27.4.2010
<http://www.elykeskus.fi/fi/ELYkeskukset/KeskiSuomenELY/Osaaminenjakulttuuri/Sivut/default.aspx>

Keskisuomi.info 2010. Väestö. Viitattu 28.4.2010.
<http://www.keskisuomi.info/fi/etusivu/?id=3&view=topics&topic=2>

Opetusministeriö 2010. Avustukset. Teattereiden ja orkestereiden valtionosuudet. Viitattu 16.4.2010.

http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Kulttuuri/kulttuuripolitiikka/avustukset/valtionosuudet/paatokset/teatteri_HTV_2010.pdf

Sisä-Suomen tanssin aluekeskus 2010. Keski-Suomi, Hallinto, organisaatio. Viitattu 9.4.2010. <http://www.sisasuomentanssi.fi/keski-suomi/organisaatio.htm>

Taiteen keskustoimikunta 2010. Lehdistötiedotteet. Tanssitaiteelle 1 270 000 euroa. Viitattu 14.4.2010.

http://www.taiteenkeskustoimikunta.fi/default.asp?WCI=wciFrames&strlanguage_id=fi&strSub_page=artfield&Intid=5

Tanssin tiedotuskeskus 2010. Johdatus tanssiin. Viitattu 14.4.2010.

<http://www.danceinfo.fi/johdatustanssiin/opas-katsomiseen-teksti/mita-taidetanssi-on/>

Tanssin tiedotuskeskus 2010. Suomalainen tanssi lukuina ja faktoina. Viitattu 14.4.2010. <http://www.danceinfo.fi/johdatustanssiin/suomalainen-tanssi/>

JULKAISEMATTOMAT

Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:n toimintasuunnitelma (2010).

Keski-Suomen Tanssin Keskus ry:n strategia 2010 – 2015 (2010).

